

**KATALOG PROGRAMA STRUČNOG
USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA
za školsku 2017/2018. i 2018/2019. godinu**

Podgorica
2017.

Na osnovu člana 112 stav 2 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13 i 44/13), na predlog Centra za stručno obrazovanje, Nacionalni savjet za obrazovanje je donio Odluku o izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2017/2018. i 2018/2019. godinu (br. 04-5-12/9), od 04.07.2017. godine), koji slijede

SADRŽAJ

PONUĐENI PROGRAMI STRUČNOG USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA

1. PRIORITETNE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA	4
1.1. INŽENJERSTVO I PROIZVODNE TEHNOLOGIJE (MAŠINSTVO I OBRADA METALA, ELEKTROTEHNIKA, MEHATRONIKA I DR.)	4
1.1.1. ARDUINO SMART HOUS.....	4
1.1.2. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA.....	7
1.1.3. “MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA” (AutoCAD 2D)	9
1.1.4. PROGRAMIRANO UPRAVLJANJE ARDUINO SISTEMOM U NASTAVI	12
1.1.5. PROGRAMIRANO UPRAVLJANJE RASPBERRY PI SISTEMOM U NASTAVI	14
1.1.6. RUČNO PROGRAMIRANJE CNC MAŠINA ALATKI	16
1.1.7. SOFTVERSKA SIMULACIJA RADA TELEKOMUNIKACIONE MREZE.....	18
1.2. EKONOMIJA I PRAVO	20
1.2.1. EKSEL U EKONOMIJI	20
1.3. TURIZAM, TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO	23
1.3.1. HOTELSKI INFORMACIONI SISTEM ORACLE HOSPITALITY (MICROS-FIDELIO)	23
1.4. PRIRODNE NAUKE U STRUČNOM OBRAZOVANJU.....	25
1.4.1. CHEMISTRY ADD-IN FOR WORD (PROGRAM ZA UNOS HEMIJSKIH FORMULA)	25
1.5. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA.....	26
1.5.1. OBUKA U PRUŽANJU PRVE POMOĆI	26
1.6. HUMANISTIKA I UMJETNOST	28
1.6.1. ARTIKULACIJA KAO JEDAN OD GLAVNIH NOSILACA MUZIČKOG IZRAZA 18. VEKA SA OSVRTOM NA IZVOĐAČKU PRAKSU DVOGLASNIH INVENCII J. S. BACHA NA HARMONICI	28
1.6.2. DOBRE I LOŠE STRANE UČEŠĆA NA TAKMIČENJIMA, KOD DJECE SA IZRAZITIM MUZIČKIM SPOSOBNOSTIMA	29
1.7. SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE	30
1.7.1. ELEMENTI AUTOMATIZACIJE- FUNKCIJA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM I PRIMJENA DIJAGNOSTIČKIH METODA U UTVRĐIVANJU STANJA MOTORNIH VOZILA	30
1.7.2. LUKE I TERMINALI - STANJE I TENDENCIJE RAZVOJA	32
1.7.3. METODIKA NASTAVE SAOBRAĆAJNE GRUPE PREDMETA	34
1.7.4. SAVREMENA RJEŠENJA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU	35
1.8. GRAĐEVINARSTVO I UREĐENJE PROSTORA	36
1.8.1. MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA GRAFIČKOG SOFTVERA” (ARCHICAD 2D CRTANJE).	36
1.8.2. “MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA GRAFIČKOG SOFTVERA” (AUTOCAD 3D MODELOVANJE).	39
1.9. INFORMACINE TEHNOLOGIJE	42
1.9.1. 2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH.....	42
1.9.2. APLIKATIVNA PRIMJENA MS OFFICE EXCEL-A	44
1.9.3. ECDL MODUL 5 - PREZENTACIJE.....	45
1.9.4. ECDL MODUL 7 - IT SIGURNOST.....	47
1.9.5. ECDL MODUL 8 - ONLAJN KOLABORACIJA.....	48

1.9.6. ECDL START (OSNOVI KORIŠĆENJA RAČUNARA, OBRADA TEKSTA, TABELARNE KALKULACIJE I OSNOVI KORIŠĆENJA INTERNETA)	49
1.9.7. IZRADA WEB SAJTA - WORDPRESS PLATFORMA	51
1.9.8. IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework	54
1.9.9. NAPREDNA SISTEMSKA INSTALACIJA I ADMINISTRACIJA OS WINDOWS/ LINUX.....	56
1.9.10. POWER POINT U NASTAVI	57
1.9.11. UPOTREBA CMS-A ZA GRAĐENJE SOFISTICIRANIH WEB STRANA.....	58
1.9.12. UPOTREBA MICROSOFT OFFICE 365	59
1.9.13. UPOTREBA PROGRAMA ADOBE ILLUSTRATOR CC	60
1.9.14. VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW	61
1.9.15. WEB DIZAJN - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE DREAMWEAVER.....	63
1.10. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE.....	65
1.10.1. GRAMATIKA KROZ IGROU U NASTAVI RUSKOG JEZIKA	65
1.10.2. KOMPETENCIJE SAVREMENOG NASTAVNIKA	67
1.10.3. NEVERBALANA KOMUNIKACIJA I OSNOVE ZNAKOVNOG JEZIKA U RADU SA DJECOM OŠTEĆENOG SLUHA, DJECOM SA KOHLEARNIM IMPLANTOM I SA POSEBNIM POTREBAMA	68
1.10.4. ORGANIZACIJA I REALIZACIJA ŠKOLSKIH TAKMIČENJA.....	69
1.10.5. SENZORNA SOBA-RAD I STIMULACIJA.....	71
1.10.6. USPJEŠNI MODELI KOMUNIKACIJE U UČIONICI	72
2. OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHOLOGIJE, DIDAKTIKE, METODIKE I DR.....	74
2.1. PSIHOLOGIJA, PEDAGOGIJA, DIDAKTIKA, METODIKA U STRUČNOM OBRAZOVANJU.....	74
2.1.1. PRIPREMA INTERNE LITERATURE ZA REALIZACIJU OBRAZOVNOG PROGRAMA.....	74
2.1.2. OCJENJIVANJE UČENIKA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	76
2.1.3. PLANIRANJE NASTVNOG ČASA STRUČNO-TEORIJSKIH PREDMETA I PRAKTIČNE NASTAVE NA KONCEPTU UČENJA NA ČASU	78
2.1.4. PREVENCIJA NASILJA UPOTREBOM FORUM TEATRA	80
2.1.5. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA UČENIKA U SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA	82
2.1.6. PROGRAM OBRAZOVANJA ZA UCENJE ZNAKOVNOG JEZIKA -OSNOVNI NIVO.....	83
2.1.7. RELACIJA KOMUNIKACIJE NATAVNIK - UČENIK I MOTIVACIJE UČENIKA“.....	84
Relacija komunikacije natavnik - učenik i motivacije učenika“	84
2.1.8. SAVREMENE TEHNIKE UČENJA	85
2.1.9. ULOGA NASTAVNIKA U PREVENCIJI I BORBI PROTIV NASILJA I GOVORA MRŽNJE NA INTERNETU.	86
2.1.10. VJEŠTINE VOĐENJA KARIJERE SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA	88
2.1.11. EFIKASNA PEDAGOŠKA KOMUNIKACIJA	90
2.1.12. KREATIVNO RJEŠAVANJE KONFLIKTA U UČIONICI	91
2.1.13. PODRŠKA UČENICIMA KROZ REALIZACIJU VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI	93
(DOPUNSKA NASTAVE, DODATNE NASTAVE, SEKCIJA).....	93
2.1.14. PROBUDIMO KREATIVNOST U NASTAVI STRANIH JEZIKA.....	94
2.1.15. RAZUMIJEVANJE ADOLESCENATA U UČIONICI- ULOGA NASTAVNIKA.....	95
2.1.16. SUZBIJANJE GOVORA MRŽNJE NA INTERNETU	97
3. DRUGE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA	100
3.1. IZRADA ELEKTRONSKE PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE U PROGRAMU EXCEL	100
3.2. IZRADA ELEKTRONSKIH TESTOVA	103
3.3. IZRADA MULTIMEDIJALNOG PRIRUČNIKA ZA NASTAVU	105
3.4. KREIRANJE ELEKTRONSKIH TESTOVA.....	107
3.5. OBUKA NASTAVNIKA ZA ORGANIZACIJU VOLONTERSKIH PROGRAMA I SADRŽAJA U SREDNJOJ ŠKOLI	108
3.6. OCJENJIVANJE UČENIKA U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU	110
3.7. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM I MATERIJALNIM RESURSIMA ŠKOLE	111
3.8. CLASSMARKER -ONLINE SOFTVER ZA TESTIRANJE (EFIKASNO RJEŠENJE ZA KREIRANJE ONLINE TESOVA, KVIZOVA I UPITNIKA).....	112

1. PRIORITETNE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

1.1. INŽENJERSTVO I PROIZVODNE TEHNOLOGIJE (MAŠINSTVO I OBRADA METALA, ELEKTROTEHNIKA, MEHATRONIKA I DR.)

1.1.1. ARDUINO SMART HOUS

Opšti podaci	
Naziv programa	ARDUINO SMART HOUS
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Osposobljavanje nastavnika tehničkih struka za upravljanje i nadzor sistema, uređaja i instalacija u školi i kućama, programiranjem ARDUINO hardvera-programabilnog mikrokontrolera. 2. Primjena mikrokontrolerskih sistema novije generacije u izradi maketa za praktičnu nastavu i laboratorijske vježbe iz stručnih predmeta. 3. Modernizacija nastavnog procesa u cilju automatizacije sistema i rada u realnom vremenu. 4. Multifunkcionalnost-povezivanje na računarsku i mobilnu mrežu svih prenosnih uređaja u domaćinstvu-školi, koji pored svoje osnovne namjene, imaju i druge funkcije. 5. Ušteda energije-energetska efikasnost, povećanje nivoa bezbjednosti i automatizacija svakodnevnih aktivnosti u školi i kući.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Uvod u SMART HOUS • Definicija pametne kuće • Automatizacija procesa • Multifunkcionalnost • Integrisanje sistema 2. Programiranje mikrokontrolera • Vrste mikrokontrolera • Programski jezik mikrokontrolera • LEDER dijagrami i programiranje • Struktura naredbi • U/I moduli mikrokontrolera 3. Automatizacija rasvjete • Izrada projekata za integraciju LED rasvjete u računarskoj učionici sa daljinskom kontrolom • Centralno isključivanje unutrašnje rasvjete jednim tasterom pri napuštanju objekta • Scensko uključivanje funkcionalne i dekorativne unutrašnje rasvjete u zavisnosti od aktivnosti • Uključivanje spoljašnje rasvjete dvorišta u zavisnosti od dnevne svjetlosti

	• Uključivanje unutrašnje komunikacione i signalne rasvjete u posebnim situacijama-panik rasvjeta • Izrada vizuelne aplikacije za upravljanje rasvjetom u LAN I WAN okruženju 4. Automatizacija klimatizacije • Izrada projekta za integraciju klimatizacije-regulisanje temperature po prostorijama od 180C do 240C; • Uključivanje različitih režima klimatizacije u zavisnosti od vremenskog rasporeda-COMFORT, ECONOMY, STANDBY • Automatsko prebacivanje cijelog sistema iz režima grijanja u režim hlađenja • Izrada vizuelne aplikacije za upravljanje klimatizacijom u LAN I WAN okruženju 5. Automatizacija ostalih sistema u školi i kući-definicija konkretnih zadataka polaznika • Integrisanje protivprovalnih i protivpožarnih sistema • Kontrola pristupa i interfonski sistem • Kontrola rada ulaznih vrata, kapije i garažnih vrata • Kontrola rada potrošača većih snaga preko utičnice, koji su potencijalno opasni-TA peći, bojleri, električni šporeti i sl. • Automatizacija audio, video opreme i video nadzora-IP kamere 6. Presentacija završnih radova.
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: elektro i mašinska grupa predmeta (pogotovo oni koji predaju module sa laboratorijskim vježbama i praktičnom nastavom), mehatronika, informatika • Nastavnici praktične nastave: mašinska i elektro grupa predmeta i mehatronika • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi
Uslovi za uključivanje u program	• Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz digitalne elektronike, programiranja i mikrokontrolera. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih projekata za kuću i školu, u hardverskom i softverskom smislu. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura modula mikrokontrolera kao i način njihovog hardverskog povezivanja, rasporeda pinova i softverskog upravljanja.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24 sata (tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u konkretnom standardnom softveru na računaru, hardversko povezivanje na probnim pločicama, simulacija rada, mjerenje, crtanje dijagrama, blok šeme, prezentacija rada po grupama.

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa okruglim stolovima koji su prilagođeni za grupni rad.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Brza Internet konekcija • Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručilaca edukacije. • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere, uključujući hardverske i softverske komponente za programiranje (elektronska pločica ARDUINO, probne pločice, LED diode i LED paneli, ulazno-izlazni moduli za realizaciju različitih programabilno-logičkih sistema koji imaju primjenu u kući i školi-IP kamera, senzori temperature, pokreta, vlažnosti vazduha, dima, fotootpornici, WI-Fi modul, GSM modul), obezbjeđuje IPF.

1.1.2. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa</i>
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Dsimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com ; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955 i 069/094-620
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika, za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje. Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orjentisana ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje: • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i "sveživotni učenik" • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Crtanje skica za modele punih tijela • Obrada i izmjena skica • Dodavanje relacija i mjera skicama

	• Izrada referentne geometrije • Alatke za napredno modelovanje • Modelovanje sklopova • Rad sa tehničkim crtežima • Jednačine • Konfiguracije • Elementi biblioteke
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerađiva; brodomašinstva;
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15
Trajanje programa	Program traje 48 sati, šest dana po 8 sati (može i dva puta po tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.

1.1.3. "MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA" (AutoCAD 2D)

Opšti podaci	
Naziv programa	"MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA" (AutoCAD 2D)
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Dsimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com ; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955 i 069/094-620
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje programa AutoCAD 2D. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Prelazak sa tradicionalnog crtanja na modeliranje pomoću računara. Korišćenje AutoCAD 2D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastave orjentisana ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje: • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i "sveživotni učenik" • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija

Sadržaji obuhvaćeni programom	• Upoznavanje sa AutoCad-om. Podešavanje radnog okruženja. • Prikazivanje objekata. Alatke za kontrolu prikaza. Komanda Pan, komanda Zoom, mogućnosti miša sa točkom, komanda Regen. • Kreiranje osnovnih crteža. O komandnoj liniji. O koordinatnim sistemima. O dinamičkom unosu. Korišćenje dinamičkog unosa. Korišćenje direktnog unosa rastojanja. • Kreiranje osnovnih oblika. Komande Line, Ray, Construction line, Circle, Arc, Rectangle, Polygon. • Crtanje složenih linija (Polyline); • Korišćenje alata Osnap. Upotreba alata Polar i PolarSnap. Primjena alata Otrak. • Rad sa jedinicama. Podešavanje jedinica crteža. Manipulisanje objektima. Promjena položaja objekta. • Kreiranje novih objekata od postojećih. Kopiranje objekata (Copy). Promjena ugla orijentacije objekata. Rotiranje objekata (Rotate). • Osnovno simetrično preslikavanje postojećih objekata (Mirror). Kreiranje šablonski raspoređenih objekata (Array). • Organizacija crteža i komande za ispitivanje crteža. Korišćenje slojeva (Layer). Promjena osobina objektima • Upotreba palete Properties. Upotreba tipova linija. • Primjena komandi za ispitivanje crteža. Određivanje rastojanja i koordinata (Distance, ID Point). Određivanje, sabiranje i oduzimanje površine (Area). Dobijanje informacija o objektima (List). • Mijenjanje objekata. Sječanje i produžavanje objekata do definisanih granica (Trim i Extend). • Kreiranje paralelnih i ekvidistantnih geometrijskih oblika (Offset). Vježba. • Spajanje objekata (Join). Prekidanje objekata u dva objekta (Break i Break at point). • Dodavanje zaobljenja uglovima (Fillet). Kreiranje zakošenja ugla između dva objekta (Chamfer). • Promjena oblika dijela objekta. Rastezanje objekta (Stretch). Promjena veličine objekta (Scale) • Kotiranje • Kreiranje višerednog teksta, kreiranje jednogrednog teksta, upotreba stilova za tekst, mijenjanje teksta. • Izrada tabele, rad sa blokovima. Rad sa paletom DesingCentar • Upotreba prikaza za štampanje, upotreba prozora za poglede štampanja crteža
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerađiva; brodomašinstvo;
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15
Trajanje programa	Program traje četiri dana; 32 sata

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.

1.1.4. PROGRAMIRANO UPRAVLJANJE ARDUINO SISTEMOM U NASTAVI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programirano upravljanje ARDUINO sistemom u nastavi</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Aleksandrina Vujačić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Aleksandrina Vujačić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 52 321 493
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih za osavremenjavanje nastave primjenom ARDUINO hardvera-najnovije generacije programabilnih logičkih kontrolera. 2. Afirmisanje savremenih programabilnih sistema u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja; 3. Intenziviranje korišćenja hardversko-softverskih simulacija u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovakvim nastavnim sredstvima; 4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina; 5. Podsticaj opremanju školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa);
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Uvod u programabilne logičke sisteme (PLC) • Pojam, karakteristike i klasifikacija PLC sistema • Modularnost PLC, operativni sistem PLC • Programiranje PLC, C++ programski jezik • Mogućnosti programabilnog sistema • Senzori i izvršni organi 2. Programiranje PLC sistema • Radno okruženje softvera • Naredbe za rad sa podacima • Naredbe za rad sa datotekama • Upravljačke naredbe • PID naredbe 3. Izrada konkretnih programabilnih rješenja • Realizacija jednostavnog programabilnog sistema sa Arduino kontrolerom • Tehnika složenog programiranja • Realizacija složenih programabilnih sistema sa Arduino kontrolerom • Tehnika daljinskog upravljanja sa Arduino kontrolerom 4. Prezentacija završnih radova polaznika

Ciljna grupa	- Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: - mašinska i elektro grupa predmeta, mehatronika, informatika - Nastavnici praktične nastave: - mašinska i elektro grupa predmeta, mehatronika - Organizatori praktičnog obrazovanja - Instruktori praktičnog obrazovanja
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. - Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektrotehnike i digitalne elektronike predviđen je visoki nivo razrade tema i realizacija složenog projekta. - Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani nivo razrade tema i realizacija jednostavnog projekta.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	24 sata (tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, simulacija rada praktične vježbe;
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	- Stabilna Internet konekcija - Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim paketom Office i Windows XP ili 7 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukaciju - Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu softvera), uključujući i odgovarajuće hardverske i softverske komponente za programiranje (elektronska pločica ARDUINO PRO, odgovarajući software za programiranje, ulazne i izlazne komponente za izradu konkretnih programabilnih logičkih sistema koji imaju primjenu u praksi, software Dev- C++) obezbjeđuje IPF.

1.1.5. PROGRAMIRANO UPRAVLJANJE RASPBERRY PI SISTEMOM U NASTAVI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programirano upravljanje RASPBERRY PI sistemom u nastavi</i>
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Osposobljavanje nastavnika tehničkih struka za osavremenjavanje nastave, primjenom RASPBERRY PI programabilnog mikrokontrolera 2. Primjena mikrokontrolerskih sistema novije generacije u realizaciji časova laboratorijskih vježbi i praktične nastave 3. Modernizacija nastavnog procesa u cilju postavljanja što kvalitetnijih ishoda učenja i usvajanja praktičnih znanja i vještina 4. Izrada upravljivih multifunkcijskih nastavnih sredstava u cilju opremanje školskih laboratorija i kabineta, koji su potrebni za realizaciju modularnih nastavnih planova i programa 5. Efikasnija korelacija nastavnih sadržaja tehničkih struka iz područja rada elektrotehnike, mašinstva i mehatronike
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Uvod u mikrokontrolere • Vrste mikrokontrolera • Raspberry PI (RPI) i Arduino • Raspored pinova RPI • Instalacija operativnog sistema RPI • Radno okruženje sistema GUI • Mrežno konfigurisanje RPI • Konfigurisanje FTP server RPI • Naredbe RPI • Rad u linijskom modulu RPI • RPI mini računar 2. Pregled standardnih aplikacija • Scratch • Sonic PI • Wolfram language & Mathematica • Minecraft PI • GeoGebra • GCompris • KTurtle • LibreOffice 3. Moduli RPI • Osnovni moduli • Moduli za LAN komunikaciju • Moduli za WAN komunikaciju • Složeni moduli 4. Izrada konkretnih programskih rješenja

	• Realizacija jednostavnog programskog rješenja sa RPI-korišćenjem LED panela i LED dioda • Mjerenje temperature, pritiska i vlažnosti vazduha pomoću RPI-konstantno održavanje mikroklima u posebnim prostorijama-daljinska kontrola • Izrada mjernih instrumenata pomoću RPI • Video nadzor prostorije koji je upravljiv sa WEB stranice • Projektovanje HTTP servera pomoću RPI • WEB hosting pomoću RPI 5. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova.
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: elektro i mašinska grupa predmeta (pogotovo oni koji predaju module sa laboratorijskim vježbama i praktičnom nastavom), mehatronika, informatika • Nastavnici praktične nastave: mašinska i elektro grupa predmeta i mehatronika • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi
Uslovi za uključivanje u program	• Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz digitalne elektronike, programiranja i operativnih sistema. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih projekata • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24 sata(tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u konkretnom standardnom softveru na računaru, hardversko povezivanje na probnim pločicama, simulacija rada, mjerenje, crtanje dijagrama, blok šema, prezentacija rada po grupama.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa okruglim stolovima koji su prilagođeni za grupni rad.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Brza Internet konekcija • Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere, kopirani materijal, uključujući hardverske i softverske komponente za programiranje (elektronska pločica RPI, probne pločice, OS RPI, memorijska kartica mikro SD, ulazno-izlazni moduli za realizaciju različitih programabilno-logičkih sistema koji imaju primjenu u praksi), obezbjeđuje IPF.

1.1.6. RUČNO PROGRAMIRANJE CNC MAŠINA ALATKI

Naziv programa	<i>Ručno programiranje CNC mašina alatki</i>
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Dsimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com ; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955 i 069/094-620
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje nastavnika mašinske grupe predmeta za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu ručnog programiranja CNC mašina alatki. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orijentisana ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovu svakodnevnoj nastavnoj praksi. • Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje: • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatih ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Vrste programiranja NC i CNC mašina alatki • Tehnološka priprema za programiranje NC i CNC mašina, alatki

	• Koncept ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 TURN“ • Primjer ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“ • Koncept ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 MILL“ • Primjer ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15
Trajanje programa	Program traje pet dana; 40 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača. Poželjno je i CNC strug i CNC glodalica.

1.1.7. SOFTVERSKA SIMULACIJA RADA TELEKOMUNIKACIONE MREŽE

Naziv programa	Softverska simulacija rada telekomunikacione mreže
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Aleksandrina Vujačić, dipl.inž.el.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com-me
Broj telefona	067 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje nastavnika tehničke struke za primjenu softverskih paketa u projektovanju različitih telekomunikacionih mrežnih topologija i prikaz mrežnih protokola u realnom ili simulacionom modu. • Izrada jedinstvenih virtualnih maketa za laboratorijske vježbe iz računarskih mreža i telekomunikacija; • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama u nastavi koristeći softverske pakete; • Podizanje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta i praktične nastave; • Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom odgovarajućih softverskih paketa; • Podsticanje učenika za samostalni i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi; • Unapređenje znanja i vještine učenika iz oblasti aktivnog učenja-učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika u toku srednjeg stručnog školovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Pojam, vrste i podjela računarskih mreža • LAN, MAN i WAN mreže • Žične i bežične mreže • Klijent-server mreže • Prednosti rada u mreži 2. Vrste mrežnih topologija • Magistralne mreže • Prstenaste mreže • Zvezdaste mreže • Difuzne mreže • Komutirane mreže • Višetačkaste mreže 3. Pregled softvera za simulaciju rada TK mreže • Instalacija softvera za simulaciju rada TK mreže; • Upoznavanje sa grafičkim okruženjem programa; • Konfiguracija servera, radnih stanica i aktivnih mrežnih uređaja; • Konfiguracija bežičnih uređaja; 4. Simulacija rada proste i složene mreže • Provjera veza u mreži-realni i simulacioni mod rada; • Kreiranje PDU paketa-praćenje kretanja kroz mrežu; • Kreiranje izvještaja pri radu telekomunikacione mreže;

	• Simulacija rada prostih računarskih topologija (WG, KS, IPTV, KT); • Simulacija rada složenih topologija-istovremeni rad više korisnika u mreži 5. Rješavanje konkretnih zadataka polaznika 6. Presentacija završnih radova polaznika
Ciljna grupa	Nastavnici elektro grupe premeta i nastavnici mašinske grupe predmeta
Uslovi za uključivanje u program	• Osnove rada na računaru; • Osnovno znanje iz telekomunikacija i iz telekomunikacionih mreža;
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	2 dana (16 sati)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, simulacija rada praktične vježbe (učesnici samostalno kreiraju topologije telekomunikacionih sistema, simuliraju rad mreže, prave izvještaje i testiraju rad mreže, pojedinačno ili po grupama).
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svijetla, opremljena standardnim mobilijarom (stolice i radni stolovi) i permanentno dostupna tokom dva dana trajanja obuke.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instalisanje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za softver za simulaciju rada TK mreže obezbjeđuje IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar;

1.2. EKONOMIJA I PRAVO

1.2.1. EKSEL U EKONOMIJI

Opšti podaci	
Naziv programa	EXCEL u ekonomiji
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Poboljšanje kvaliteta obavljanja zadataka i poslova u stručnim predmetima, područja rada ekonomija, korišćenjem programskog paketa MS EXCEL i izrada jedinstvene baze podataka u školi. 2. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja aplikativnih programa iz polja ekonomije; 3. Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave stručnih predmeta obrazovnog profila Ekonomski tehničar, Tehničar marketinga i trgovine i Tehničar prodaje u dijelu tabelarnih kalkulacija i baza podataka; 4. Podsticanje nastavnika za kreativniji praktični rad iz stručnih predmeta upotrebom programskog paketa za kancelarijske poslove MS OFFICE; 5. Podsticanje nastavnika za izradu izvještaja iz Odjeljenjske knjige, uspjeha učenika iz pojedinih predmeta i uspjeha Aktiva koristeći programe za tabelarne kalkulacije i baze podataka. 6. Podsticanje učenika za samostalan i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi-izrada faktura, kalkulacija, popisnih listi i sl.; 7. Automatizacija poslova u ekonomiji kroz izradu programa za obračun plata, analizu poslovanja firme, bilans stanja, završni račun itd.; 8. Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasati aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; 9. Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika ekonomske grupe predmeta; 10. Izrada jedinstvene baze podataka za internu i eksternu evaluaciju kao i za ostale aktivnosti u školi
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Uvod u programski paket MS EXCEL • Instalacija MS OFFICE paketa 2010 • Radno okruženje MS EXCEL 2010 • Mogućnosti programa i njegova primjena u praksi • Pregled grupa funkcija i vrste dijagrama

	2. Primjena matematičkih funkcija u programskom paketu MS EXCEL • Priprema programa za rad: formatiranje ćelija, pisanje formula, prikaz rezultata proračuna, apsolutno, relativno i kombinovano adresiranje ćelija • Primjena osnovnih funkcija SUM, MIN, MAX, AVERAGE, COUNT • Izrada aplikativnih programa za vođenje evidencije i osnovne tabelarne proračune-primjena osnovnih matematičkih i logičkih funkcija • Presentacija gotovih programa koji imaju praktičnu primjenu • Izrada dijagrama za kreiranje tabele sa odgovarajućim funkcijama-podešavanje dijagrama • Povezivanje programa u Office paketu 3. Primjena programskog paketa MS EXCEL u finansijama i računovodstvu • Primjena složenih funkcija: IF, SUMIF, COUNTIF • Sortiranje podataka u tabelama • Filtriranje podataka u tabelama • Primjena funkcije LOOKUP, VLOOKUP, HLOOKUP • Odabir-funkcija DATA VALIDATION • Primjena funkcije GOAL SEEK & PMT za traženje optimalnog rješenja • Kreiranje i upotreba PIVOT tabele 4. Izrada programa za praktičnu primjenu u ekonomiji-definisanje konkretnih zadataka polaznika • Izrada izlazne fakture, nivelacije i popisa robe korišćenjem naredbi VLOOKUP i LOOKUP • Formiranje liste za odabir proizvoda korišćenjem naredbe DATA VALIDATION • Izrada programa za obračun plata upotrebom naredbe GOAL SEEK • Izrada zaokretne tabele i njena analiza korišćenjem PIVOT tabele • Izrada tabele za finansijsko poslovanje preduzeća sa tabelom prihoda, izrada finansijskih izvještaja poslovanja preduzeća • Izrada programa za automatizaciju procesa koji imaju primjenu u praksi: parking servis, elektronska dopuna telefonskog računa, bankomat, automat za piće, telefonski imenik, rezervacija smještaja u hotelima i sl. 5. Presentacija završnih radova polaznika
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: ekonomija-pravo i administracija • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta srodnih obrazovnih struka i profila • Nastavnici praktične nastave područja rada ekonomija-pravo i administracija • Instruktori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi

Uslovi za uključivanje u program	• Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija, programiranja i programa EXCEL. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka iz bankarstva, računovodstva, finansija i sl. Korišćenjem makroa i objektno orijentisanog programa VB • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih naredbi EXCEL programa sa primjenom odgovarajućih dijagrama, za rješavanje jednostavnijih zadataka iz ekonomije
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24 sata(tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, tabelarni proračuni u EXCEL softveru na računaru, crtanje dijagrama prilagođenih postavljenom zadatku, crtanje algoritama, prezentacija rada po grupama, instalacija softvera, podešavanje, proračuni.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Učesnici programa donose svoje računare sa instalisanim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010 ili 2016) ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca edukacije. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbjeđuje IPF.

1.3. TURIZAM, TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO

1.3.1. HOTELSKI INFORMACIONI SISTEM ORACLE HOSPITALITY (MICROS-FIDELIO)

Opšti podaci	
Naziv programa	Hotelski informacioni sistem Oracle Hospitality (Micros-Fidelio)
Autori programa	Montora software d.o.o. - Ekskluzivni zastupnik Oracle Korporacije - Hospitality Busines Unit (Micros-Fidelio) za Crnu Goru
Realizatori programa	Tanja Rađenović
Kontakt osoba	Jovana Šljivančanin
E-mail	jovana.sljivancanin@montora.com
Broj telefona	+382 78 110 600
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Ovladavanje nastavnika tehnikom korišćenja hotelskog informacionog sistema Oracle Hospitality (Micros-Fidelio) koji je sastavni dio obrazovnog programa Turistički tehničar: • Rezervisanje hotelskih usluga • Prijavljivanje gosta • Evidentiranje nastalih promjena • odjavljivanje gostiju iz hotela 2. Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave stručnih predmeta obrazovnog profila Turistički tehničar 3. Upoznavanje nastavnika sa novim mogućnostima hotelskog informacionog sistema, kao i dodatnim modulima sistema 4. Upoznavanje nastavnika sa svim verzijama ovog sistema koji se koriste u malim, srednjim i velikim hotelima 5. Povećanje nivoa motivacije i uključenosti učenika za praćenje jer imaju mogućnost sticanja vještina i znanja na sistemu koji je zastupljen u svim velikim hotelskim lancima širom svijeta
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Pojam i značaj hotelskih informacionih sistema • Opis softvera i njegova namjena • Uslovi za korišćenje softvera u smislu hardvera • Vrste poslova na recepciji koje podržavaju hotelski informacioni sistemi • Način uključivanja, promjene pristupne lozinke, funkcionalni elementi softvera na startnom ekranu i isključivanje (softver na engleskom jeziku) • Vrste podataka i način njihove obrade u dijelu softvera koji se odnosi na Customer relation • Vrste podataka i način njihove obrade u dijelu softvera koji se odnosi na Reservation • Vrste podataka i način njihove obrade u dijelu softvera koji se odnosi na Front Desc • Vrste podataka i način njihove obrade u dijelu softvera koji se odnosi na Cashering

	Vrste podataka i način njihove obrade u dijelu softvera koji se odnosi na Rooms Management, Quick Keys, Miscellaneous, Night audit
Ciljna grupa	- Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: turistička grupa predmeta - Nastavnici praktične nastave: praktična nastava turističkim tehničarima
Uslovi za uključivanje u program	Poznavanje rada na računaru Osnovno znanje engleskog jezika
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj polaznika je uslovljen brojem računara u prostoriji. 1-2 polaznika po računaru
Trajanje programa	Dva dana, 16 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda prezentacije, metoda demonstracije, Frontalni, Individualni, rad u paru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija sa računarima, LCD projector
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	PC računari na kojima mora biti instaliran softver Oracle Hospitality (Micros-Fidelio)

1.4. PRIRODNE NAUKE U STRUČNOM OBRAZOVANJU

1.4.1. CHEMISTRY ADD-IN FOR WORD (PROGRAM ZA UNOS HEMIJSKIH FORMULA)

Opšti podaci	
Naziv programa	Chemistry Add-in for Word (program za unos hemijskih formula)
Autori programa	Radomir Jočić, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj digitalnih vještina nastavnika, veća primjena ICT-a u redovnom nastavnom procesu, interaktivniji rad sa učenicima, inovativniji pristup nastavi
Sadržaji obuhvaćeni programom	Chemistry Add-in for Word obuhvata sljedeće teme: - Instaliranje programa -samostalno nalaženje i instaliranje programa (postoji nekoliko verzija zavisno od verzije office paketa) • Osnove korišćenja programa - obuhvata sticanja znanja i vještine koja se odnosi na dodavanje hemijskih formula u tekst i korišćenje različitih prikaza (molekulska formula-strukturna formula-naziv supstance) • Pisanje formula - obuhvata sticanje znanja i vještine koje će omogućiti da samostalno stvaraju potrebne 2D strukturne formule uz provjeru njihove ispravnost - Praktična primjena - obuhvata sticanje vještine koje će osposobiti kandidata da samostalno koristi program za različite potrebe nastavnog procesa
Ciljna grupa	Nastavnici hemije u osnovnim i srednjim školama
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 4 sata.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran najmanje Windows 7 operativni sistem, Microsoft Office 2010 i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox).

1.5. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA

1.5.1 OBUKA U PRUŽANJU PRVE POMOĆI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka u pružanju prve pomoći</i>
Autori programa	Darko Rakočević
Realizatori programa	Darko Rakočević
Kontakt osoba	Darko Rakočević
E-mail	rakocevicrd@gmail.com
Broj telefona	069335261
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje nastavnog kadra da pruže prvu pomoć u školi i van obrazovne institucije. • Sticanje znanja o značaju, cilju, mjerama i postupcima prve pomoći • Sticanje znanja o povredama i znacima oboljenja sa kojima se najčešće susrećemo u školi • Upoznavanje nastavnog kadra sa zakonskim okvirom i nivoom kompetencija u pružanju prve pomoći prilikom odlaska na ekskurzije i drugim aktivnostima koje se obavljaju van škole • Sticanje znanja o umanjenju posljedica povređivanja ljudi u nesrećama i smanjenje broja nesreća (onih koji se mogu ostvariti mjerama prevencije), putem unapređivanja sistema obuke stanovništva u prvoj pomoći
Sadržaji obuhvaćeni programom	• značaj, sredstva i postupci prve pomoći • pristup povrijeđenom, procjena stanja (prvi pregled) i trijaža • stanja (srčani, moždani, astmatični napad, epilepsija, hipo i hiper glikemija, histerija, alergija i besvjesno stanje) • opekotine, oštećenja toplotom i hladnoćom • ujed zmije • ostale povrede (trovanje, gušenje, ujed insekta, životinja, morskih organizama i udar struje) • povrede koštano-zglobnog sistema • povrede mekih tkiva (rane, oguljotine, razderotine, strano tijelo) • krvarenje i zaustavljanje krvarenja • KPR • pitanja učesnika • test • evaluacija
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Vaspitni kadar u predškolskim ustanovama • Stručni saradnici

	• Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15 učesnika u grupi
Trajanje programa	Obuka traje 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• metoda diskusije • metoda demonstracije • igra uloga • praktičan rad • grupni rad • rad u paru • individualni rad • brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica koja će biti prilagođena predavanju i praktičnom radu (polovina učionice će biti oslobođena od školskog inventara)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor i potrošni materijal (30 zavoja i 30 sterilnih gaza) a ostalu opremu posjeduje Stručna medicinska škola (lutke za KPR i ostala med.teh.sredstva)

1.6. HUMANISTIKA I UMJETNOST

1.6.1. ARTIKULACIJA KAO JEDAN OD GLAVNIH NOSILACA MUZIČKOG IZRAZA 18. VEKA SA OSVRTOM NA IZVOĐAČKU PRAKSU DVOGLASNIH INVENCIJA J. S. BAHU NA HARMONICI

Opšti podaci	
Naziv programa	Artikulacija kao jedan od glavnih nosilaca muzičkog izraza 18. veka sa osvrtom na izvođačku praksu Dvoglasnih invencija J. S. Baha na harmonici
Autori programa	dr Katja Pupovac
Realizatori programa	dr Katja Pupovac
Kontaktosoba	dr Katja Pupovac
E-mail	milosevickatja@yahoo.de
Broj telefona	+38162223862
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Sticanje jasnijeg pregleda muzičke prakse 18. veka sa težištem na problemu artikulacije. 2. Utvrđivanje na koji način su karakteristike epohe (interakcija retorike i muzike, fraziranje i akcentovanje) uticale na način artikulisanja muzičkog dela. 3. Definisanje i sistematizacija osnovnih tipova artikulacije. 4. Utvrđivanje i analiza faktora koji su uticali na artikulaciju u muzičkim ostvarenjima 18. vijeka. 5. Definisanje pravila artikulacije karakterističnih za muzičku izvođačku praksu 18. vijeka. 6. Usvajanje znanja i praktična primjena kroz radionicu.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Teorijski pristup tumačenju najvažnijih odlika muzičke prakse 18. vijeka iz aspekta artikulacije. 2. Prezentacija sadržaja autentičnih pisanih izvora iz 18. vijeka. 3. Praktična prezentacija teorijskog izlaganja sviranjem na instrumentu i preslušavanjem snimaka istorijski informisane izvođačke prakse stare muzike. 4. Praktično savladavanje od strane učesnika primjenom znanja na Dvoglasnim invencijama.
Ciljna grupa	Nastavnici praktične nastave i istorije muzike u muzičkim školama
Uslovi za uključivanje u program	/
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-25
Trajanje programa	Jedan dan (8 sati)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanje, radionice
Prostorni uslovi za realizaciju programa	/
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor za PowerPoint prezentaciju Tabla za pisanje Oprema potrebna za prikazivanje video snimaka

1.6.2. DOBRE I LOŠE STRANE UČEŠĆA NA TAKMIČENJIMA, KOD DJECE SA IZRAZITIM MUZIČKIM SPOSOBNOSTIMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Dobre i loše strane učešća na takmičenjima, kod dece sa izrazitim muzičkim sposobnostima</i>
Autori programa	Mila Lacković
Realizatori programa	Mila Lacković
Kontaktosoba	Mila Lacković
E-mail	mila@mailbox.rs
Broj telefona	+381 63 314528
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Upoznati nastavnike sa dilemama u vezi učešća na takmičenjima 2. Evidentirati probleme i pozitivne strane učešća na takmičenjima, koja imaju presudnu ulogu u razvoju mladih umetnika 3. Zadovoljiti obrazovne potrebe izrazito darovitih
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Prećutno takmičenje u muzičkim dostignućima • Utilitaristička obuka • Osjećanje neadekvatnosti takmičara • Oспорavanje prirodne obdarenosti • Kritička poređenja • Kriterijumi za utvrđivanje talenta • Pokazatelji razvoja muzičkog talenta • Psihosocijalni aspekti muzičkog razvoja • Takmičenja i obdareni učenici • Takmičenje, kao najveći izvor stresa kod dece • Višedimenzionalni koncept takmičenja • Dobre i loše strane takmičenja
Ciljna grupa	Nastavnici, stručni saradnici, pomoćnici direktora i direktori zaposleni u osnovnim i srednjim muzičkim školama.
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 - 40 učesnika
Trajanje programa	1 dan/ 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Metode: Usmeno izlaganje; Razgovor na temu; Ilustrativno-demonstrativna; Rad na primjerima • Oblici: Frontalni, grupni i individualni. • Sredstva: Audio-vizuelna
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala u kojoj može da se smjesti do 40 nastavnika i formiraju grupe
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Projektor za video prezentaciju. • Kompjuter

1.7. SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE

1.7.1. ELEMENTI AUTOMATIZACIJE- FUNKCIJA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM I PRIMJENA DIJAGNOSTIČKIH METODA U UTVRĐIVANJU STANJA MOTORNIH VOZILA

Opšti podaci	
Naziv programa	Elementi automatizacije- funkcija upravljanja motornim vozilom i primjena dijagnostičkih metoda u utvrđivanju stanja motornih vozila
Autori programa	Zoran Lakušić, mr Željko Raičević
Realizatori programa	Zoran Lakušić, mr Željko Raičević
Kontakt osoba	Zoran Lakušić
E-mail	lakusiczoran@gmail.com
Broj telefona	069 084 437
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave saobraćajane i mašinske grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na motorna vozila, upravljanje motornim vozilima, praktičnu nastavu. Specifični ciljevi programa: • Unapređivanje procesa planiranja nastave saobraćajne i mašinske grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje ciljeva usklađenim sa savršenim tehničkim rješenjima • Jačanje kapaciteta nastavnika u realizaciji nastave i obuke programa iz oblasti saobraćaja, mašinstva i obuke vozača • Jačanje kompetencija nastavnika u realizaciji nastave usmjerene na učenika • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja i praktične nastave • Upoznavanje sa savremenim tehničkim rješenjima u automatizaciji motornih vozila • Prezentacija i funkcija savremenih elektronskih uređaja u motornim vozilima • Prezentacija savremenih sistema za dijagnostiku vozila • Primjena dijagnostičkih metoda radi utvrđivanja tehničkog stanja motornog vozila
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Elementi automatizacije, funkcija upravljanja motornim vozilom i tehnička sredstva kojima se čovjek djelimično ili potpuno oslobađa od obavljanja kontrole i/ili upravljanja procesom i upravljanja vozilom • Usklađivanje realizacije ciljeva i ishoda kataloga sa novim rješenjima i tehnološkim razvojem • Literatura i nastavna sredstva za nova tehnološka rješenja u funkciji ovladavanja znanjima i vještinama učenika, i polaznika programa obrazovanja • Dijagnosticiranje vozila • OBD i EOBD dijagnostika

	• Postupak identifikacije vozila i upoznavanje sa elektronskim sistemom za upravljanje radom motora • Primjena savremenih dijagnostičkih uređaja u školskim radionicama • Dijagnostika motornih vozila primjenom savremenog dijagnostičkog sistema • Tehnički preduslovi za obavljanje dijagnostike transportnog sredstva primjenom savremenih dijagnostičkih sistema
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta mašinske i saobraćajne struke • Nastavnici praktične nastave mašinske i saobraćajne struke • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Instruktori praktičnog obrazovanja • Instruktori vožnje motornih vozila • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • Odraslih
Uslovi za uključivanje u program	• Prijava • Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika • Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15, Maksimalno 25
Trajanje programa	Dva dana, 12 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop

1.7.2 LUKE I TERMINALI - STANJE I TENDENCIJE RAZVOJA

Opšti podaci	
Naziv programa	LUKE I TERMINALI - STANJE I TENDENCIJE RAZVOJA
Autori programa	mr Željko Raičević i mr Miloš Trivić
Realizatori programa	mr Željko Raičević i mr Miloš Trivić
Kontakt osoba	mr Željko Raičević
E-mail	zeljko.raicevic@t-com.me
Broj telefona	+382 69 090 468
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Osposobljavanje nastavnika stručnih predmeta sa različitim vrstama luka i terminal u pojedinim vidovima saobraćaja, pretovarnoj mehanizaciji, važnosti poštovanja odredbi međunarodnih konvencija prilikom transporta opasnih tereta, kao i tendencijama razvoja ove oblasti. Specifični ciljevi programa: • Unapređivanje procesa planiranja nastave • Unapređivanje procesa realizacije nastave • Jačanje korelacije među predmetima struke • Podrška procesu organizacije izvođenja obrazovnog programa • Praćenje savremenih trendova iz zadate oblasti
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Realizacije nastavnog procesa u školi, kod poslodavca i kroz posjete posebnim proizvodno procesnim sistemima 2. Ciljevi nastave koja se realizuje van škole i uslovi za realizaciju 3. Lučki sistemi 4. Luka kao tehničko-tehnološki sistem 5. Određivanje vremena rada i troškova u luci 6. Planiranje nastave u funkciji dostizanja ciljeva tokom učenja van škole 7. Lučki terminali i oprema 8. Mehanizmi za dizanje tereta 9. Zahvatna sredstva lučke opreme 10. Luke i terminali budućnosti
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika

	Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	Dva dana, 12 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, grupne diskusije i prezentacije
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, markeri, LCD projektor, projekciono platno, laptop, papiri, hemijske

1.7.3. METODIKA NASTAVE SAOBRAĆAJNE GRUPE PREDMETA

Opšti podaci	
Naziv programa	Metodika nastave saobraćajne grupe predmeta
Autori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	srasko@t-com.me
Broj telefona	
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Unapređivanje procesa nastave i učenja uvođenjem savremenih metoda i oblika rada u realizaciji nastave saobraćajne grupe predmeta Specifični ciljevi programa: • Didaktičko metodičko oblikovanje nastave • Analize ciljeva u katalozima znanja • Metodika nastave stručno-teorijskih predmeta koji se realizuju u kontekstu obrazovnih programa sektora saobraća • Metodika vožnje • Oblici rada kao činiovi uspjehnog učenja - obuke • Nastavni plan i njegovi elementi u obuci vozača i tehničara vuče • Savremene tehnologije kao podrška nastvi i učenju u sektoru saobraćaja
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Obrazovni porgrami u sektoru saobraćaja, struktura i ciljevi 2. Katalogi znanja, uslovi za realizaciju 3. Znanja i vještine u kontekstu metoda za realizaciju nastave 4. Oblici rada usklađeni sa ciljevima programa 5. Planiranje nastavnih sredstava u kontekstu dostizanja operativnihi ciljeva programa 6. Struktura - elementi nastavnog časa 7. Struktura i elementi časa obuke vožnje 8. Nastavna sredstva i didaktički značaj u nastavi
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, praktične nastave i instruktori vožnje koji realizju kataloge obrazovnih programa sektora saobraćaja
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, licence za nastavnika
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 20; Maksimalno 25
Trajanje programa	8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacijma, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor

1.7.4. SAVREMENA RJEŠENJA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Savremena rješenja u drumskom saobraćaju</i>
Autori programa	Adnan Gušmirović, Muhedin Dizdarević
Realizatori programa	Adnan Gušmirović, Muhedin Dizdarević
Kontakt osoba	Adnan Gušmirović
E-mail	adnangusmirovic@hotmail.com
Broj telefona	068 753 803
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Stručno usvršavanje nastavnika i unapređivanje kvaliteta realizacije nastave saobraćajne grupe predmeta sa fokusom na potrebe za novim znanjima i vještinama i unapređivanje stručnih kompetencija izvođača nastave i obuke u saobraćajnoj i mašinskoj grupi predmeta
Sadržaji obuhvaćeni programom	Automobilizam Savremena tehnička rješenja na motornim vozilima Regulisanje saobraćaja Bezbjednost saobraćaja Organizacija prevoza Savremena komunikacija u saobraćaju
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop

1.8. GRAĐEVINARSTVO I UREĐENJE PROSTORA

1.8.1. MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA GRAFIČKOG SOFTVERA” (ARCHICAD 2D CRTANJE).

Opšti podaci	
Naziv programa	“Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba grafičkog softvera” (ArchiCAD 2D crtanje).
Autori programa	Slobodan Koprivica
Realizatori programa	Slobodan Koprivica
Kontakt osoba	Slobodan Koprivica
E-mail	koprivicas@t-com.me
Broj telefona	068 063 161
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavanje i korišćenje grafičkog softvera ArchiCAD i 2D crtanje pomoću navedenog softvera. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i primjenu savremenih nastavnih sredstava u nastavnom procesu. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Prelazak sa tradicionalnog („ručnog“) crtanja na crtanje pomoću računara. Korišćenje ArchiCAD-a u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima seminara da sami iskuse i uvježbaju nove metode profesionalnog rada. Predstavljanje modela „Nastava orjentisana ka aktivnostima“. Obezbjedjivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima seminara da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi. • Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje kod nastavnika: • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni i prilagodljivi „sveživotni učenik“ • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje

	• Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Upoznavanje sa ArchiCAD-om, njegovim radnim okruženjem. • Uočavanje položaja i sadržaja najneophodnijih paleta alata kao što su Tool Box, Toolbars, Info Box, Control Box i Coordinate Box, kao i padajućih menija. • Upoznavanje sa funkcijama komandi koje sadrže navedene palete alata i padajući meniji. • Podešavanje radnih jedinica Working Units sa padajućeg menija Options i ostalih parametara vezanih za njih. • Podešavanje razmjere crtanja. • Podešavanje radnog okruženja Work Environment sa padajućeg menija Options i “izbacivanje” po želji alata-komandi na paletu Toolbars. • Uočavanje značaja korisničkog koordinatnog sistema User Origin sa palete alata Coordinate Box. • Uočavanje značaja komandi za kontrolu pravaca crtanja sa palete alata Control Box. • Kontrola prikaza objekata na crtačoj površini ekrana pomoću kotrljanja-“skrolovanja” točkića miša (uvećavanje-umanjivanje), pomoću pritisnutog točkića miša (komanda Pan-pomjeranje crteža) i pomoću duplog klika točkića miša (postavljanje cijelog crteža na vidno polje ekrana). • Demonstracija Polarnog i Dekartovog koordinatnog sistema za pozicioniranje tačke. • Demonstracija korišćenja alata za crtanje Line, Arc/Circle, Polyline, Spline i Hotspot sa palete Tool Box. • Načini selekcije-odabira (Select) nacrtanih objekata u cilju manipulacije njima i njihove modifikacije. • Mijenjanje karakteristika i parametara selektovanog objekta pomoću opcija u paleti Info Box i pomoću opcija iz padajućeg menija Element Attributes sa palete Toolbars. • Modifikacija selektovanog objekta i manipulacija njime pomoću komandi Resize, Split, Adjust, Intersect, Fillet, Chamfer, Drag, Rotate, Mirror, Multiply, Stretch... sa palete Toolbars. • Komande sa tastature Ctrl, Ctrl+Alt, Alt i AltGr i njihova uloga u modifikaciji objekata. • Crtanje šrafure komandom Fill sa palete Tool Box, njeno podešavanje i modifikacija. • Pisanje teksta komandom Text sa palete Tool Box, njegovo podešavanje i modifikacija. • Pisanje teksta komandom Label sa palete Tool Box, njegovo podešavanje i modifikacija. • Kotiranje crteža komandama Dimension, Radial Dimension, Angle Dimension i Level Dimension sa palete Tool Box, podešavanje kota i modifikacija. • Priprema crteža za štampu pomoću komandi Page Setup i Print sa padajućeg menija File.
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika, Građevinarstvo, Saobraćaj, Drvoprerađiva i Brodomašinstvo.

Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće u programu nema. Poželjno je osnovno znanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 7 do 15.
Trajanje programa	Program traje 3 dana, ukupno 24 sata.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblici rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena računarima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je minimalno 15 računara sa instaliranim softverom ArchiCAD 14 i projektor sa platnom za predavača-realizatora programa.

1.8.2. "MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA GRAFIČKOG SOFTVERA" (AUTOCAD 3D MODELOVANJE).

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>"Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba grafičkog softvera" (AutoCAD 3D modelovanje).</i>
Autori programa	Slobodan Koprivica
Realizatori programa	Slobodan Koprivica
Kontakt osoba	Slobodan Koprivica
E-mail	koprivicas@t-com.me
Broj telefona	068 063 161
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavanje i korišćenje grafičkog softvera AutoCAD i 3D modelovanje objekata pomoću navedenog softvera. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i primjenu savremenih nastavnih sredstava u nastavnom procesu. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Prelazak sa tradicionalnog („ručnog“) crtanja na modelovanje pomoću računara. Korišćenje AutoCAD-a u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima seminara da sami iskuse i uvježbaju nove metode profesionalnog rada. Predstavljanje modela „Nastava orijentisana ka aktivnostima“. Obezbeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima seminara da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje kod nastavnika: • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni i prilagodljivi „sveživotni učenik“ • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija

Sadržaji obuhvaćeni programom	<u>Uvod u 3D</u> • Upoznavanje i podešavanje radnog okruženja • Palete alata i padajući meniji • 3D svjetski koordinatni sistem • 3D korisnički koordinatni sistem (UCS) <u>Izrada površina u 3D</u> • Crtanje površina pomoću alata 3D FACE • Izrada mrežastih površina pomoću 3D MESH <u>Pregled modela</u> • Pronalaženje ortogonalnog i izometrijskog pogleda • Sjenčenje modela • Interaktivno posmatranje modela u 3D <u>Modelovanje osnovnih geometrijskih tijela (PRIMITIV-a)</u> • Primjena alata sa palete MODELING za modelovanje primitiva BOX, CYLINDER, CONE, SPHERE, PYRAMID, WEDGE i TORUS <u>Primjena alata REGION sa palete DRAW</u> • Crtanje složenih geometrijskih likova i njihovo pretvaranje u površi alatom REGION <u>Bulove operacije</u> • Modelovanje složenih geometrijskih tijela primjenom Bulovih operacija sa palete SOLID EDITING <u>Modelovanje složenih geometrijskih tijela</u> • Komande EXTRUDE, LOFT, REVOLVE i SWEEP sa palete MODELING za modelovanje složenih geometrijskih tijela <u>Alati za obradu tijela i manipulaciju sa njim sa palete MODIFY</u> • CHAMFER (obaranje-zasijecanje ivica tijela) • FILLET (zaobljavanje ivica tijela) • SLICE (sječenje tijela) • MOVE, COPY, ROTATE, MIRROR, SCALE, 3D ARRAY, EXPLODE itd. <u>Alati za obradu tijela i manipulaciju sa njim sa palete SOLID EDITING</u> • EXTRACT EDGES • IMPRINT • COLOR EDGES • COPY EDGES • EXTRUDE FACES • TAPER FACES • MOVE FACES • COPY FACES • OFFSET FACES • DELETE FACES • ROTATE FACES • COLOR FACES • SEPARATE • SHELL <u>Dodjeljivanje materijalizacije modelovanim tijelima</u>
---	---

Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika, Građevinarstvo, Saobraćaj, Drvoprerađivačarstvo i Brodomašinstvo.
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće u programu nema. Poželjno je osnovno znanje 2D crtanja u AutoCAD-u.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 7 do 15.
Trajanje programa	Program traje 4 dana, ukupno 32 sata.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Evaluacija • Frontalni i individualni oblici rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena računarima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je minimalno 15 računara sa instaliranim softverom AutoCAD 2010 i projektor sa platnom za predavača-realizatora programa.

1.9. INFORMACINE TEHNOLOGIJE

1.9.1. 2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH

Opšti podaci	
Naziv programa	2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH
Autori programa	Asim Mahmutović
Realizatori programa	Asim Mahmutović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, računarske grafike i multimedija. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti grafičkog dizajna 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa Adobe FLASH 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa Adobe FLASH 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. UVOD U ADOBE FLASH • Pravljenje novog dokumenta • Uređivanje radnog okruženja • Rad sa više dokumenata 2. OSNOVE CRTANJA • Crtanje osnovnih oblika • Crtanje pen atom • Selektovanje i manipulacija objektima • Manipulacija objektima 3. RAD SA BOJAMA • Color Mixer • Gradienti • Color Swatches 4. RAD SA TEKSTOM I SLIKAMA • Vrste teksta • Rad sa tekstom • Uvoz slika i razlicitih formata • Manipulacija slikama 5. TIMELINE OSA • Layeri i njihove osobine • Frame i Keyframe • Rad sa više frame-ova 6. SIMBOLI I BIBLIOTEKA • Šta su i čemu služe simboli

	• Manipulacija simbolima • Vrste simbola 7. OSNOVE ANIMACIJE • Shape Tween • Motion Tween • Classic Tween • Maskiranje • Animacija po krivoj 8. RAD SA ZVUKOM • Dodavanje zvuka Timeline-u • Efekti • Dodavanje zvuka dugmićima • Kompresija zvuka 9. IZRADA BANERA I WEB REKLAMA • Priprema za crtanje • Postavljanje elemenata • Uređivanje i boje • Timeline osa i vremensko ograničenje animacije
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada • Nastavnici praktične nastave: • Nastavnici elektro grupe predmeta • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • Odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	2 - dana 16 - sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.

1.9.2. APLIKATIVNA PRIMJENA MS OFFICE EXCEL-A

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Aplikativna primjena MS Office Excel-a</i>
Autori programa	Kojović Nikola
Realizatori programa	Kojović Nikola, Mileva Lučić
Kontakt osoba	Kojović Nikola
E-mail	nikola.kojovic@gmail.com
Broj telefona	+382 20 237 120
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Unapređivanje znanja i vještina nastavnika, ict koordinatora i administrativnog osoblja u primijenjenom korišćenju <i>MS Office Excel-a</i>.
Sadržaji obuhvaćeni programom	- Dvodimenzionalana struktura podataka - Tipovi podataka - Filtiri i liste - Sortiranje - Funkcije i aritmetičke operacije - Indirektne reference - Izvori podataka - Manipulacija teksta i brojeva - Razne korisne funkcije sa primjenama - Zaštita podataka - Grafički prikazi - Pivot tabele - Štampanje i kreiranje formi za štampu u <i>MS Office Excel</i>
Ciljna grupa	- Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: - Nastavnici praktične nastave: - Organizatori praktičnog obrazovanja - Direktori i pomoćnici direktora - ICT koordinatori
Uslovi za uključivanje u program	n/a
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-14 učesnika u grupi
Trajanje programa	16 sati (dva dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada, grupne i individualne
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice, računarske učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari Interaktivna multimedijalna tabla WWW resursi Lokalna upravljiva računarska mreža

1.9.3. ECDL MODUL 5 - PREZENTACIJE

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 5 - <i>Prezentacije</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Korišćenje prezentacija zahtijeva od kandidata da pokaže sposobnost u korišćenju programa za rad sa prezentacijama.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	U okviru ECDL modula 6 - prezentacije kandidat će steći znanja i vještine koje će mu omogućiti da: • upravlja prezentacijama i sačuva ih u različitim formatima; • upotrijebi ugrađene mogućnosti kao što je Pomoć u cilju povećanja produktivnosti; • razumije različite prikaze prezentacija i kada koji da upotrebi, izabere različite rasporede i izgleda slajdova; • unese, izmijeni i oblikuje tekst u prezentacijama. Stekne dobre navike u primjeni jedinstvenih naslova na slajdove; • izabere, napravi i oblikuje grafikone radi smislenog prikaza informacija; • umetne i izmijeni slike i crteže; • primijeni animacije i efekte prelaza, provjeri i ispravi sadržaj prezentacije prije konačnog • štampanja ili prikaza	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 10 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata.	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije. Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica sa 15 +1 računara, projektor
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15 +1 računara, projektor

1.9.4. ECDL MODUL 7 - IT SIGURNOST

Naziv programa	ECDL modul 7 - IT sigurnost
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	U modul 7 IT sigurnost obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na razumjevanje bezbjednog korišćenja IKT u svakodnevnom životu. Nastavni plan obuhvata korišćenje relevantnih tehnika i aplikacija za održavanje bezbjedne konekcije na mrežu, bezbjedno i sigurno korišćenje interneta, kao i upravljanje podacima i informacijama na odgovarajući način.
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupano trajanje obuke iznosi 10 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i Microsoft Office 2010.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i Microsoft Office 2010.

1.9.5. ECDL MODUL 8 - ONLAJN KOLABORACIJA

Naziv programa	ECDL Modul 8 - <i>Onlajn kolaboracija</i>
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL modul 8 onlajn kolaboracija obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na postavljanje i dijeljenje informacija korišćenjem savremenih tehnologija kao što su računarstvo u oblaku, veb sastanci, onlajn aplikativni softver, društveni mediji, mobilna tehnologija i druge.
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupano trajanje obuke iznosi 10 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije. Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Takođe, potreban je projektor.

1.9.6. ECDL START (OSNOVI KORIŠĆENJA RAČUNARA, OBRADA TEKSTA, TABELARNE KALKULACIJE I OSNOVI KORIŠĆENJA INTERNETA)

Opšti podaci	
Naziv programa	ECDL Start (Osnovi korišćenja računara, Obrada teksta, Tabelaarne kalkulacije i Osnovi korišćenja interneta)
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL Start obuhvata 4 modula, i to: Modul Osnove korišćenja računara obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na upotrebu uređaja, kreiranje i upravljanje fajlovima, mrežu i sigurnost podataka. Modul Obrada teksta obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnosti da koristi aplikaciju za obradu teksta, odnosno da formira uobičajena pisma i dokumente. Modul Tabelaarne kalkulacije obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti da razumije koncept tabelarnih dokumenata i pokaže sposobnost da koristi tabelaarne dokumente za izradu preciznih analiza. Modul Osnovi korišćenja interneta obuhvata osnovne koncepte i vještine vezane za veb pretraživače, efektivne pretrage informacija, onlajn komunikacije i e-mail.
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 50 školskih časova i to 3 časa dnevno. Za modul Osnovi korišćenja računara 10 časova, Obrada teksta 15, Tabelaarne kalkulacije 15 i Osnovi korišćenja interneta 10 časova. Testiranje za svaki modul 45 minuta (ukupno 2 dana - u jednom danu se organizuje testiranje za 2 modula).
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je

	najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije. Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i Microsoft Office 2010.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i Microsoft Office 2010.

1.9.7. IZRADA WEB SAJTA - WORDPRESS PLATFORMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>IZRADA WEB SAJTA - WORDPRESS PLATFORMA</i>
Autori programa	Asim Mahmutović
Realizatori programa	Asim Mahmutović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz svih stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. 2. Obezbjedjivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti internet prezentacije (CMS). 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje platform za web sajt WORDPRESS. 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama platforme za web sajt WORDPRESS. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. UVOD • Šta je to WordPress? • HTML, CSS, JavaScript, PHP, MySQL • Hosting i web adresa • com ili samostalan sajt 2. OSNOVNA PODEŠAVANJA • Instalacija WP-a • Osnovna podešavanja • General • Writting • Reading • Komentari • Podešavanje profila administratora 3. MIENJANJE IZGLEDA • Prevođenje WP-a na drugi jezik • Promjena teme • Osnovna podešavanja teme • Početna strana • Dodavanje logoa i tekstualnih elemenata • Promjena kolor šeme • Promjena fonta 4. UNOŠENJE SADRŽAJA • Pravljenje novog posta • Formatiranje teksta • Ubacivanje teksta iz Worda • Pregled HTML koda

	• Snimanje skice • Publikovanje posta • Pravljenje nove stranice • Kategorije i tagovi 5. LINKOVI • Interni linkovi na stranice i postove • Eksterni linkovi (do drugih sajtova) • Email linkovi • Slike kao linkovi 6. SLIKE, VIDEI I ANIMACIJE • Biblioteka medija • Ubacivanje slika • Prilagođavanje slike • Dodavanje naslova i caption teksta • Ubacivanje videa • Ubacivanje videa sa Youtube i sličnih servisa • Ubacivanje animacija 7. RAD SA MENIJIMA • Pravljenje novog menija • Dodavanje stranica i postova meniju • Dodavanje kategorija i eksternih linkova • Organizovanje menija 8. DODACI (WIDGET-I) • Šta su dodaci? • Instaliranje i uklanjanje dodataka • Pozicioniranje i podešavanje dodataka • Neki korisni dodaci 9. POVEZIVANJE SAJTA SA DRUGIM SERVISIMA • Povezivanje sa društvenim prežama (Facebook, Twitter) 10. ZAŠTITA SAJTA • Osnovni plugin-ovi • Osnovna podešavanja • Dodavanje korisnika i određivanje prava • Dodatna podešavanja
Ciljna grupa	• <u>Nastavnici stručno-teorijskih predmeta:</u> • Svi nastavnici za stručno-teorijske predmete za sva područja rada • <u>Nastavnici praktične nastave:</u> • Svi nastavnici praktične nastave za sva područja rada • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • Odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	2 - dana 16 - sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.

1.9.8. IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework
Autori programa	Asim Mahmutović
Realizatori programa	Asim Mahmutović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz svih stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti vizuelnog programiranja. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa Microsoft Visual Studio .NET framework. 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa Microsoft Visual Studio .NET framework. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. UVOD U C# I .NET FRAMEWORK • Uvod u C# i .NET Framework • Kreiranje i prevođenje C# aplikacije • Kreiranje projekata uz pomoć programa Visual Studio • Dokumentovanje aplikacije • Debugovanje aplikacija 2. RAZVOJ WINDOWS APLIKACIJA U C#.NET • Kreiranje novog Windows projekta • Razvojno okruženje za razvoj Windows aplikacija • Toolbox alati • Svojstva toolbox alata 3. PROGRAMIRANJE APLIKACIJE • Pozivanje događaja • Opcioni, izlazni i referencni parametri metoda • Programiranje kroz više načina pristupa 4. RUKOVANJE IZUZECIMA • Rukovanje izuzecima • Izbacivanje izuzetaka 5. ČITANJE I PISANJE FAJLOVA • Čitanje i pisanje fajlova i rukovanje direktorijumima • Rukovanje tokovima 6. KORISNIČKI DEFINISANI TIPOVI PODATAKA • Klase i objekti • Strukture

	• Kontrola pristupa članovima klase • Nasljeđivanje klase 7. PRIMJERI WINDOWS APLIKACIJE • Priprema • Izrada dizajna • Programiranje aplikacije
Ciljna grupa	• <u>Nastavnici stručno-teorijskih predmeta:</u> • Nastavnici za stručno-teorijske predmete područje rada elektrotehnika, mašinstvo i saobraćaj. • <u>Nastavnici praktične nastave:</u> • Svi nastavnici praktične nastave područje rada elektrotehnika, mašinstvo i saobraćaj.
Uslovi za uključivanje u program	Napredni nivo rad na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	4 - dana, 32 - sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računarima, rad u paru. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.

1.9.9. NAPREDNA SISTEMSKA INSTALACIJA I ADMINISTRACIJA OS WINDOWS/ LINUX

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Napredna sistemska instalacija i administracija OS Windows/ Linux</i>
Autori programa	Kojović Nikola
Realizatori programa	Kojović Nikola, Mileva Lučić
Kontakt osoba	Kojović Nikola
E-mail	nikola.kojovic@gmail.com
Broj telefona	+382 68 580 954
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Unapređivanje znanja i vještina nastavnika i ICT koordinatora, za pripremu sistemskog radnog okruženja • Oblikovanje instalacije operativnog sistema prema mogućnostima postojećeg hardvera i potrebama u radu. • Znanja o modernim operativnim sistemima, njihovim mogućnostima, razlikama, prednostima i nedostacima. • Unapređivanje znanja o računarskom hardveru
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Računarski hardver i napredne dijagnoze operativnog rada • Sistem na čvrstom disku, geometrije diska, particije • BIOS i njegova konfiguracija • Strukture operativnih sistema, verzije, razlike i mogućnosti • Priprema instalacionog softwera • Napredna instalacija operativnog sistema • Drajveri u operativnim sistemima i njihova instalacija • Čuvanje radnog stanja sistema. • Režimi energije u zavisnosti od postojećeg hardvera
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, ICT-koordinatori, nastavnici praktične nastave
Uslovi za uključivanje u program	n/a
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-14 učesnika u grupi
Trajanje programa	16 sati (dva dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada, grupne i individualne
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice, računarske učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari Interaktivna multimedijalna tabla WWW resursi Lokalna upravljiva računarska mreža

1.9.10. POWER POINT U NASTAVI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>PowerPoint u nastavi</i>
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	068854825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Unapređenje vaspitno-obrazovnog procesa kroz upotrebu i korišćenje multimedijalnih prezentacija i PowerPointa (kombinacija teksta, slike, zvučnih simulacija, prirodnog glasa i video filmova) u nastavi, uvođenje PowerPointa u redovni nastavni proces kroz multimedijalne prezentacije, izradu ukrštenica, rebusa i kvizova, unapređenje nastavnog procesa i približavanje Ikt-a učenicima.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<i>PowerPoint u nastavi</i> obuhvata 4 nivoa rada sa kandidatima i to: 1. Upoznavanje sa Microsoft PowerPoint programom i njegovim mogućnostima; 2. Praktičan rad na izradi prezentacije uz korišćenje dostupnih alata 3. Savjeti za izradu dobre prezentacije Izrada rebusa, kvizova i ukrštenica u PowerPointu
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, stručni saradnici
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 -15 učesnika
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 6 školskih časova.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična, ali se izvodi i frontalni i individualni oblik.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem, MS Office 2010 i Internet Explorer 9.

1.9.11. UPOTREBA CMS-A ZA GRAĐENJE SOFISTICIRANIH WEB STRANA

Opšti podaci	
Naziv programa	Upotreba CMS-a za građenje sofisticiranih web strana
Autori programa	Igor Dragaš, Marija Žeželj, Violeta Rašković
Realizatori programa	Igor Dragaš
Kontakt osoba	Igor Dragaš
E-mail	igordragas@yahoo.com
Broj telefona	067/809-589
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje polaznika za kreiranje web sadržaja korišćenjem Wordpress-a. • Podsticanje primjene informacionih tehnologija u kreiranju nastavnog sadržaja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Instalacija Wordpress-a i upoznavanje sa programskim okruženjem. 2. Wordpress- instalacija plugin i widget-a. 3. Kreiranje baze podataka. 4. Promjena template-a
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, Nastavnici praktične nastave
Uslovi za uključivanje u program	Za navedeni program nije potrebno predznanje
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 5 do 14 učesnika
Trajanje programa	16 sati (2 dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada (rad na interaktivnoj tabli, rad na računarima)
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarske učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Računari sa pratećim softverom Pristup WWW mrežama

1.9.12. UPOTREBA MICROSOFT OFFICE 365

Naziv programa	Upotreba Microsoft Office 365
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama, kao i podsticanje online kolaboracije.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Upotreba Microsoft Office 365 obuhvata 3 nivoa rada sa kandidatima, i to: 1. Upoznavanje sa Microsoft Office 365 i podešavanje naloga 2. Slanje, prosljeđivanje i odgovor na e-mail (aplikacija pošta) 3. Rad sa aplikacijama OneDrive, Kalendar, Osobe, Zadaci, Yammer, Skype za posao, Online Office
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati budu sposobni da koriste Microsoft Office 365.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 15 školskih časova.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, GoogleChrome ili Mozilla Firefox).

1.9.13. UPOTREBA PROGRAMA ADOBE ILLUSTRATOR CC

Opšti podaci	
Naziv programa	Upotreba programa Adobe Illustrator CC
Autori programa	Danka Markuš
Realizatori programa	Danka Markuš, Violeta Rašković, Marija Žeželj
Kontaktosoba	Danka Markuš
E-mail	markush@t-com.me
Broj telefona	068401195, 067399960
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Obezbeđivanje kvalitetnijeg nastavnog procesa • Unapređivanje znanja i vještina nastavnika za primjenu Adobe Illustrator CC u nastavnom procesu • Bolja didaktička organizacija nastavnih predmeta • Prevazilaženje nedostatka literature za pripremu nastave i post-nastavnog procesa iz oblasti vektorskog dizajna
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Radno okruženje Adobe Illustator CC 2. Vektorsko crtanje i selekcija vektorskih objekata 3. Rad sa bojama - Colors 4. Transformacija vektorskih objekata 5. Brushes, Symbols & Effects 6. Rad sa tekstualnim i rasterskim objektima
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave
Uslovi za uključivanje u program	za navedeni program nije potrebno predznanje
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 5 do 14 učesnika
Trajanje programa	16 sati (2 dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada(rad na interaktivnoj tabli, računari)
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Računari sa pratećim softverom Pristup WWW mrežama

1.9.14. VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW

Opšti podaci	
Naziv programa	VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW
Autori programa	Asim Mahmutović
Realizatori programa	Asim Mahmutović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, grafičkog dizajna i multimedija. 2. Razumijevanje i ovladavanje osnovnim principima grafičkog dizajna 3. Obezbjedjivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti grafičkog dizajna i računarske grafike 4. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa CorelDRAW 5. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa CorelDRAW 6. Osposobljavanje polaznika za samostalno pripremanje, dizajniranje i izradu nastavnog sadržaja u programu CorelDRAW 7. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. UVOD U VEKTORSKU GRAFIKU • Razlika između vektorske i rasterske grafike • Grafički formati • Modeli boja (RGB, CMYK, HSV) 2. PROGRAM ZA VEKTORSKU GRAFIKU - CorelDRAW • Hardverski minimum za instalaciju programa • Glavni ekran • Radna površina (Alatke (Tool panel), Navigacija kroz površinu, Kreiranje novog dokumenta) 3. RAD SA STANDARDNIM GEOMETRIJSKIM OBLICIMA • Korišćenje alatki za crtanje i ovladavanje tehnikom crtanja • Ostali osnovni entiteti 4. OBLIKOVANJE I BOJE • Dodatne komande za oblikovanje • Okviri ili konturne linije • Ispunjavanje bojom • Interaktivni alati za boje 5. TRANSFORMACIJA OBJEKATA • Rotiranje • Ogledalo • Pozicioniranje

	6. RAD SA TEKSTOM • Definisanje parametara • "Unošenje" teksta • Ispisivanje teksta po zadatoj putanji 7. IZRADA LOGOTIPA I FLAJERA • Priprema za crtanje • Postavljanje elemenata na radnoj površini • Modifikovanje logotipa i flajera • Boja i efekti 8. PRIPREMA ZA ŠTAMPU
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada</u> • Nastavnici praktične nastave: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta</u> • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	3 - dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.

1.9.15. WEB DIZAJN - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE DREAMWEAVER

Opšti podaci	
Naziv programa	WEB DIZAJN - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE DREAMWEAVER
Autori programa	Asim Mahmutović
Realizatori programa	Asim Mahmutović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, računarske grafike, multimedija, web dizajna i programiranja. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti web dizajna. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa Adobe DREAMWEAVER. 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa Adobe DREAMWEAVER. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. UVOD U WEB DIZAJN • Pojam web dizajna, web developmenta i njihova veza • Pojam web sajta i vrste sajtova • Priprema za izradu sajta • Šta su HTML, CSS, JavaScript... • Razlike između browsera • Pojam hostinga i registracije domena 2. ADOBE DREAMWEAVER NA PRVI POGLED • Radno okruženje • Site Setup prozor • Files panel i rad sa fajlovima 3. RAD SA TEKSTOM • Unos teksta - ručno i iz drugih aplikacija (MS Word) • Osnovne napomene o web tipografiji • Pojam hiperteksta i hiperlinkova • Interni i eksterni linkovi • Formatiranje teksta i linkova 4. RAD SA SLIKAMA I TABELAMA • Optimizacija slika za web • GIF, JPEG, PNG, GIF • Kreiranje slika za Web u Photoshopu • Save for Web komanda • Slice alat i slajsovanje • Ubacivanje slika na stranicu • Slike kao linkovi • Osnove rada sa tabelama 5. CSS (KASKADNI STILOVI) • Osnovno o CSS-u • CSS za formatiranje teksta

	• CSS za pozicioniranje elemenata 6. INTERAKTIVNI ELEMENTI STRANICE • Roloveri • Meniji 7. KONTAKT FORMULARI • Opšte napomene o kontakt formularima • Korišćenje tekstualnih polja • Ubacivanje check box-ova i radio button-a • Izrada stavki u listi/meniju • Ubacivanje button-a • Validacija formulara • Povezivanje sa skriptom za slanje podataka na email 8. OBOGAĆIVANJE PREZENTACIJE ZAVRŠNIM DETALJIMA • Otvaranje novog prozora • Ekstenzije • Ubacivanje Flash sadržaja na stranicu • Ubacivanje Google mapa • Ubacivanje videa i Youtube videa • Ubacivanje Facebook Like dugmeta 9. IZRADA WEB PREZENTACIJE SA SVIM USVOJENIM ELEMENTIMA • Priprema za sajt • Tekstualni dio • Navigacijski dio • Multimedijalni dio
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada</u> • Nastavnici praktične nastave: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta</u> • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	3 - dana 24 - sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.

1.10. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

1.10.1. GRAMATIKA KROZ IGRU U NASTAVI RUSKOG JEZIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	GRAMATIKA KROZ IGRU U NASTAVI RUSKOG JEZIKA
Autori programa	Mr Miluša Žugić i Dragana Gašović
Realizatori programa	Mr Miluša Žugić i Dragana Gašović
Kontakt osoba	Mr Miluša Žugić
E-mail	cica-uzpd@t-com.me
Broj telefona	069 471 963
Informacije o programu	
Ciljevi programa	- Povećati kompetencije nastavnika za realizaciju interaktivne nastave i pravilnu upotrebu gramatike u komunikaciji na ruskom jeziku - Unaprijediti kreativnost i maštovitost nastavnika za prenošenje i primjenu znanja - Povećati značaj igre u nastavi za porast motivacije učenika
Sadržaji obuhvaćeni programom	- Primjena i izrada didaktičkog materijala, izbor adekvatnih didaktičkih igara za usvajanje glagola kretanja u ruskom jeziku - Korišćenje inovativnih tehnika i metoda za lakše usvajanje gramatičkih pojmova - Predstavljanje onlajn tehnika kao savršenog alata za povećanje interesovanja učenika za gramatiku
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>ruskog jezika</u> <u>Nastavnici praktične nastave:</u> - Organizatori praktičnog obrazovanja - Stručni saradnici - Saradnici u nastavi - Direktori i pomoćnici direktora - Instruktori praktičnog obrazovanja - Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja - Odraslih
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj 20 učesnika, a maksimalan 30
Trajanje programa	Program traje 8 sati jedan radni dan podijeljen u četiri radionice
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, brainstorming, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa potrebna je sala sa 20 do 30 mjesta za sjedenje, mjesto izvođenja seminara je u JU OŠ „Bajo Pivljanin“, Donja Brezna, opština Plužine; na Filološkom fakultetu Nikšić u Ruskom centru; kao i u drugim školama u Crnoj Gori u zavisnosti od zainteresovanosti kolega za dati seminar.

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Dostupnost tehničke opreme (kompjuter, bim projektor, čart tabla, čart papiri, markeri, štampani materijal za učesnike seminara)
--	--

1.10.2. KOMPETENCIJE SAVREMENOG NASTAVNIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Kompetencije savremenog nastavnika</i>
Autori programa	Lalević Aleksandra/ Bokan Danijela
Realizatori programa	Lalević Aleksandra/ Bokan Danijela
Kontakt osoba	Bokan Danijela
E-mail	dakab@t-com.me
Broj telefona	069095017
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Prihvatanje neminovnih promjena u procesu obrazovanja • Pozicioniranje nastavnika kao ključne figure u nastavi • Pozicioniranje i prihvatanje učenika kao centralne figure u nastavi • Razumijevanje i prihvatanje pojmova: aktivno učenje, interakcija na času, škola budućnosti
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Ključne kompetence savremenog učenika • Ključne kompetence za savremenog nastavnika • Uloga savremenog nastavnika i njegov položaj u društvu • Promjene u obrazovanju - nastavnik menadžer • Tradicionalna i nastava usmjerena na učenika
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30 nastavnika
Trajanje programa	Jedan dan - 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za održavanje seminara ili veća učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop Projektor Internet Kancelarijski materijal (flomasteri, stikeri, flip chart papir)

1.10.3. NEVERBALANA KOMUNIKACIJA I OSNOVE ZNAKOVNOG JEZIKA U RADU SA DJECOM OŠTEĆENOG SLUHA, DJECOM SA KOHLEARNIM IMPLANTOM I SA POSEBNIM POTREBAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	NEVERBALANA KOMUNIKACIJA I OSNOVE ZNAKOVNOG JEZIKA U RADU SA DJECOM OŠTEĆENOG SLUHA, DJECOM SA KOHLEARNIM IMPLANTOM I SA POSEBNIM POTREBAMA
Autori programa	Glušćević Olivera i Milica Dabić sa timom kolega iz Resursnog centra
Realizatori programa	Glušćević Olivera i Milica Dabić
Kontakt osoba	Gluscević Olivera
E-mail	oliveragluscevic@gmail.com
Broj telefona	069 332 153, 032 325 996
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobiti polaznike vještini korišćenja jednoručnom azbukom i osnovama znakovnog jezika u funkcionalnoj komunikaciji Približavanje standardima visoko razvijenih društava, integracija gluvih i nagluvih osoba, djece, u društvo, senzibilizacija društva za potrebe gluvih i nagluvih osoba, usvajanje vještine komuniciranja sa korisnicima znakovnog jezika u cilju razbijanja komunikativne barijere i razumijevanja potreba ili djeteta ili roditelja koji je gluv, a ima dijete koje čuje
Sadržaji obuhvaćeni programom	Sve oblasti iz svakodnevnog života su raspoređene u dvadeset oblasti ili tema. Daktilologija, porodica i porodični odnosi, ličnost, zdravlje i medicina , rad i radni odnos, vaspitanje i obrazovanje, komunikacija ...
Ciljna grupa	Nastavnici razredne nastave, predmetni nastavnici i profesori, socijalni radnici, pedagozi i psiholozi, direktori i pomoćnici direktora vaspitno -obrazovnih ustanova, vaspitači, kao i svi zainteresovani građani
Uslovi za uključivanje u program	Zainteresovanost polaznika i potreba za znanjem i razumijevanjem komunikacije osoba oštećenog sluha
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 6, a maksimalan broj 12 učesnika
Trajanje programa	Osam sati, jedan dan.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Rad je zasnovan na iskustveno-interaktivnoj komunikaciji, demonstraciji, rad u paru, rad u grupama, prezentacija na video bimu, interakcija predavač-trener-polaznik
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Adekvatan prostor opremljen savremenim tehničkim sredstvima, video bimom, interaktivnom tablom, kompjuterom i LCD projektorom, radnim materijalom
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivna tabla, video bim, lcd projektor, laptop, cd sa gestovima, knjiga i prateći radni materijal

1.10.4. ORGANIZACIJA I REALIZACIJA ŠKOLSKIH TAKMIČENJA

Opšti podaci	
Naziv programa	ORGANIZACIJA I REALIZACIJA ŠKOLSKIH TAKMIČENJA
Autori programa	mr Miloš Trivić, mr Željko Raičević
Realizatori programa	mr Miloš Trivić, mr Željko Raičević
Kontakt osoba	mr Miloš Trivić
E-mail	trivic@t-com.me
Broj telefona	069 589 688
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Osposobljavanje nastavnika za organizaciju i realizaciju školskih takmičenja, što je osnovni preduslov stvaranja motivacije i takmičarskog duha kod učenika koji pokazuju posebno interesovanje za predmetne oblasti, unapređivanje postignuća, sticanje ključnih i stručnih kompetencija učenika, postizanje uspješnih rezultata na međunarodnim takmičenjima I na eksternim provjerama znanja kod Ispitnog centra. Specifični ciljevi programa: • Realizacija viših ciljeva i ishoda od definisanih predmetnim katalogima stručno-teorijskih predmeta, odnosno modula obrazovnih programa u stručnom obrazovanju • Jačanje kompetencija nastavnika u radu sa nadarenim učenicima • Unapređivanje kompetencija nastavnika stručnog obrazovanja u kreiranju alata za provjeravanje i procjenjivanje znanja učenika • Podrška i unapređivanje procesu izrade pisanih provjera znanja u redovnoj nastavi • Jačanje ključnih kompetencija učenika • Osposobljavanje nastavnika za ovladavanje novim modelima izrade i procjene postignuća na pisanim provjerama znanja • Osnaživanje nastavnika za potrebu da uče tokom cijelog života i rade na stalnom usavršavanju kompetencija koje dovode do unapređivanja postignuća učenika i polaznika
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Rad na nivou aktiva • Ciljevi obrazovnog programa • Oblici pisanih provjera znanja • Ciljevi i ishodi predmetnih kataloga kao osnov za kreiranje testa • Taksonomski nivo kao osnova za definisanje strukture i sadržaja testa • Mjerenje znanja na testu • Postavljanje viših ciljeva • Odabir učenika • Priprema učenika i prosotora za test • Provođenje objektivnog testa

	• Oblici pitanja na provjerama znanja • Najava testa i broj testova nedjeljno • Tajnost, kreiranje i štampanje testova • Uputstvo za testiranje učenicima • Pregledanje testova • Rezultati i povratna informacija • Postupak testiranja • Evaluacioni upitnik učenicima • Analiza testa i zadataka za unapređivanje testova • Izrada pisane provjere znanja
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	Dva dana, 12 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, grupne diskusije i prezentacije
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu, računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, markeri, LCD projektor, projekciono platno, laptop, papiri, hemijske

Napomena: Ovaj program se može izvoditi uz instrukcije Centra za stručno obrazovanje

1.10.5. SENZORNA SOBA-RAD I STIMULACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	SENZORNA SOBA-RAD I STIMULACIJA
Autori programa	Bruna Mudrić Petrović; Spomenka Kosić
Realizatori programa	JU RC za sluh i govor "Dr. Peruta Ivanović"
Kontakt osoba	Bruna Mudrić Petrović
E-mail	Bmudricpetrovic@gmail.com; kosicspomenka@gmail.com
Broj telefona	069 345 340 069 330 756
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Edukacija i osposobljavanje za rad u senzornoj sobi
Sadržaji obuhvaćeni programom	Upoznavanje sa opremom, teorijsko i praktično znanje za rad u senzornoj sobi, praktična primjena stimulusa
Ciljna grupa	Nastavno-vaspitno osoblje
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5-10
Trajanje programa	8 radnih sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija i rad interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Senzorna soba
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor i platno, računar,

1.10.6. USPJEŠNI MODELI KOMUNIKACIJE U UČIONICI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Uspješni modeli komunikacije u učionici</i>
Autori programa	Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević, Ivana Vujošević
Realizatori programa	Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević, Ivana Vujošević
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman
E-mail	obrazuj.me@gmail.com
Broj telefona	+38267503837
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Unaprijediti komunikacijske obrasce koji se koriste u nastavi; • Definisanje ključnih indikatora uspješne komunikacije; • Osvijestiti dominantni vid komunikacije u učionici; • Osvijestiti komunikacijske stilove koje profesionalci u učionici koriste; • Unaprijediti lične i profesionalne komunikacijske kompetencije profesionalaca u nastavi;
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Vrste komunikacije, • Verbalna komunikacija, • Neverbalna komunikacija, • Komunikacijski stilovi, • Samoprocjena komunikacijskog stila, • Asertivna komunikacija, • Povratna informacija, • Teorija odnosa, • „Ja poruke”.
Ciljna grupa	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 20, a maksimalni 35
Trajanje programa	Program traje 16 sati/2 dana raspodjeljenih sa pauzom između obuka od 2 sedmice za realizaciju prvog dijela prakse.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: interaktivne radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, caffè montenegro i davanje/primanje povratne informacije. Osnovni principi u realizaciji treninga se ogledaju kroz: • Zastupljenost teorije i prakse • Orijentacija ka procesu • Nastavnik i učenik kao resursi u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku/ci

	• Iskustveno učenje • Razumijevanje i korišćenje kritičke analize
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart tabla

2. OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHOLOGIJE, DIDAKTIKE, METODIKE I DR.

2.1. PSIHOLOGIJA, PEDAGOGIJA, DIDAKTIKA, METODIKA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

2.1.1. PRIPREMA INTERNE LITERATURE ZA REALIZACIJU OBRAZOVNOG PROGRAMA

Opšti podaci		
Naziv programa	PRIPREMA INTERNE LITERATURE ZA REALIZACIJU OBRAZOVNOG PROGRAMA	
Autori programa	mr Željko Raičević i mr Miloš Trivić	
Realizatori programa	mr Željko Raičević i mr Miloš Trivić	
Kontakt osoba	mr Željko Raičević	
E-mail	zeljko.raicevic@t-com.me	
Broj telefona	+382 69 090 468	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Osposobljavanje nastavnika stručnih predmeta za izradu interne literature za predmete za koje nema odobrenih udžbenika ili priručnika, a osnovni su preduslov za realizaciju obrazovnih programa Specifični ciljevi programa: • Unapređivanje procesa planiranja nastave • Unapređivanje procesa realizacije nastave • Jačanje korelacije među predmetima struke • Podrška procesu organizacije izvođenja obrazovnog programa • Praćenje savremenih trendova iz zadate oblasti	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Obrazovni program - struktura i sadržaj 2. Opšti ciljevi nastave 3. Sadržaj/ standardi znanja predmeta 4. Informativni ciljevi i sadržaji 5. Formativni ciljevi 6. Struktura interne literature 7. Cilj interne literature 8. Razrada po ciljevima 9. Korišćenje drugih izvora literature 10. Izrada interne literature 11. Usvajanje interne literature 12. Primjena interne literature	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici: • Pripreme internu literaturu • Ažuriraju internu literaturu u skladu sa posljednjim trendovima iz predmetne oblasti	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Brodomašinski tehničar Nautički tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Tehničar vuče Grafički tehničar Mašinski tehničar za energetiku Elektrotehničar energetike Elektrotehničar za rashladne i termičke uređaje Tehn. za komp. konstruis. i uprav. Tehničar marketinga i trgovine Poštansko-logistički tehničar Građevinski tehn. za visokogradnju Građevinski tehničar	Stručno-teorijski predmeti Praktična nastava Praktična nastava sa tehnologijom zanimanja Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Licenca za rad u vaspitno-obrazovnoj instituciji Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 Maksimalno 25	
Trajanje programa	Dva dana, 12 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, grupne diskusije i prezentacije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, marker, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske	

Napomena: Ovaj program se može izvoditi uz instrukcije Centra za stručno obrazovanje i Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva

2.1.2. OCJENJIVANJE UČENIKA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Ocjenjivanje učenika u stručnom obrazovanju</i>
Autori programa	mr Željko Raičević
Realizatori programa	mr Željko Raičević, Zorica Minić
Kontakt osoba	mr Željko Raičević
E-mail	zeljko.raicevic@t-com.me
Broj telefona	069 090 468
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: unapređivanje procesa ocjenjivanja u stručnom obrazovanju, uspostavljanje jasnih, ujednačenih i transparentnih kriterijuma ocjenjivanja Specifični ciljevi programa: • Definisanje kriterijuma ocjenjivanja za različite provjere (usmene, pisane, testove, seminarske radove, grafičke radove, projekte i sl.); • Upoznavanje sa različitim instrumentima ocjenjivanja; • Unapređivanje pouzdanosti i objektivnosti ocjenjivanja; • Unapređivanje procesa nastave i učenja; • Procesi usklađivanja kriterijuma ocjenjivanja na nivou predmeta, aktiva i škole; • Definisanje znanja i vještina učenika u skladu sa ocjenom; • Definisanje procesa ocjenjivanja na način da pruža povratnu informaciju učenicima i doprinese njihovom razvoju; • Unapređivanje mehanizama samoprocjene rada nastavnika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Kontinuirano praćenje napredovanja učenika; 2. Zakonske osnove ocjenjivanja; 3. Provjeravanja i ocjenjivanje znanja i vještina; 4. Planiranje ocjenjivanja; 5. Ocjenjivanje stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave; 6. Karakteristike pojedinih oblika ocjenjivanja; 7. Različite tehnike kontinuiranog ocjenjivanja; 8. Ocjenjivanje modularizovanih programa; 9. Izrada i analiza testova znanja; 10. Kriterijumi za ocjenjivanje ishoda učenja; 11. Definisanje i usaglašavanje ocjene; 12. Zaključivanje ocjena; 13. Izvješćavanje o napredovanju i razvojnim potrebama učenika
Ciljna grupa	• Nastavnici opšteobrazovnih predmeta • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika

	Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	16 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop

Napomena: Ovaj program se može izvoditi uz instrukcije Centra za stručno obrazovanje

2.1.3. PLANIRANJE NASTVNOG ČASA STRUČNO-TEORIJSKIH PREDMETA I PRAKTIČNE NASTAVE NA KONCEPTU UČENJA NA ČASU

Opšti podaci	
Naziv programa	Planiranje nastavnog časa stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave na konceptu učenja na času
Autori programa	mr Miloš Trivić, mr Željko Raičević
Realizatori programa	mr Miloš Trivić, mr Željko Raičević
Kontakt osoba	mr Miloš Trivić
E-mail	trivic@t-com.me
Broj telefona	069 589 688
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Unapređivanje procesa dostizanja ciljeva, znanja i vještina, odnosno kompetencija predviđenih katalogima znanja obrazovnih programa u stručnom obrazovanju, kao i postizanja ishoda koji su uslov za napredovanje u zanimanju. Specifični ciljevi programa: • Unapređivanje procesa planiranja nastave. • Realizacija ciljeva i ishoda definisanih predmetnim katalogima stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave, odnosno modulima obrazovnih programa u stručnom obrazovanju. • Jačanje kompetencija nastavnika u realizaciji nastave usmjerene na učenika i učenja na času. • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja i praktične nastave. • Podrška procesu unapređivanja kompetencija radi podizanja konkurentnosti učenika nakon završetka procesa formalnog obrazovanja i odraslih nakon realizacije programa obuke. • Jačanje ključnih kompetencija nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave u procesu realizacije programa. • Osposobljavanje nastavnika za ovladavanje novim modelima scenarija za čas kao osnove za kvalitetnu i aktivnu nastavu u kojoj se uči tokom procesa realizacije. • Osnaživanje nastavnika za potrebu da uče tokom cijelog života i rade na stalnom usavršavanju kompetencija koje dovode do unapređivanja postignuća učenika i polaznika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Obrazovni programa - struktura i sadržaj. 2. Ciljevi obrazovnog programa - klasifikacija i putevi za ostvarivanje. 3. Struktura i sadržaj predmetnog kataloga stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave sa aspekta ishoda i kako ih dostići. 4. Ciljevi, sadržaji, ishodi - u kontekstu učenika i polaznika 5. Godišnji plan i program- predmetni.

	6. Operativni plan- operativno planiranje kao osnova za planiranje časa. 7. Teme, nastavne jedinice, operativni ciljevi, nastavne metode i oblici rada, nastavna sredstva, osvrt na realizaciju, obrazovni program, razred i postignuća učenika - osnova za definisanje scenarija časa. 8. Plan časa/ scenario časa; a. Brainstorming b. Radionica c. Panel diskusija d. Kviz e. Demonstracija f. Igra uloga g. Terenska nastava h. Mentalne mape i. Tekst j. Problemski zadaci k. Razgovor
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	Dva dana, 12 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop

Napomena: Ovaj program se može izvoditi uz instrukcije Centra za stručno obrazovanje

2.1.4. PREVENCIJA NASILJA UPOTREBOM FORUM TEATRA

Opšti podaci	
Naziv programa	Prevenција nasilja upotrebom forum teatra
Autori programa	Milisav Milinković, Vanja Rakočević, Aida Perović-Ivanović
Realizatori programa	Milisav Milinković, Vanja Rakočević, Aida Perović-Ivanović
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	pedagog@gim-pg.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti: Osposobljavanje nastavnika za rad sa učenicima na promociji nenasilnog ponašanja, nenasilnog rješavanja konflikata i borbu protiv nasilničkog ponašanja izvođenjem Forum teatra. Specifični: • Podizanje nivoa znanja nastavnika o pojmu, uzroku i vrstama nasilja, • Sticanje vještina za prepoznavanje i postupanje u situacijama nasilničkog oblika ponašanja, • Osposobljavanje nastavnika za primjenu nenasilnih oblika rješavanja konflikata, • Sticanje osnovnih znanja o forum teatru i načinima njegovog korišćenja u prevenciji nasilja, • Osposobljavanje nastavnika za primjenu forum teatra u borbi protiv nasilnog ponašanja i za promociju nenasilnog rješavanja konflikata
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Konstruktivna komunikacija (elementi, tehnike, stilovi) 2. Osnovni koncepti o nasilju (teorijski koncepti, vrste nasilja, uzroci, vidovi ispoljavanja, indikatori i posljedice nasilja) 3. Teatar potlačenih 4. Razvijanje Pozorišta slika i Forum teatar
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora. Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola. Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata.
Uslovi za uključivanje u program	/
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.
Trajanje programa	Trajanje jednog programa obuke je 2 dana, ukupno 16 sati direktnog i efektivnog rada, isključujući pauzu za ručak.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže prostornim kapacitetima neophodnim za održavanje programa obuke.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, TV, video, kompjuteri, kamera, flip-chart, fotoaparat i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke.

2.1.5. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA UČENIKA U SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Profesionalna orijentacija učenika u srednjim stručnim školama</i>
Autori programa	Mr Marija Golubović, Andrijana Jovović-Bulajić
Realizatori programa	Mr Marija Golubović, Andrijana Jovović-Bulajić
Kontakt osoba	Mr Marija Golubović
E-mail	draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	068/834-403
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Upoznavanje učesnika obuke sa suštinom pojma profesionalne orijentacije učenika; 2. Ukazivanje na značaj profesionalne orijentacije učenika; 3. Upoznavanje polaznika sa oblicima profesionalne orijentacije učenika i načinima njihove implementacije; 4. Identifikovanje i pospješivanje načina uključivanja svih učesnika vaspitno-obrazovnog procesa u proces profesionalne orijentacije učenika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Pojam i suština profesionalne orijentacije učenika; 2. Značaj profesionalne orijentacije učenika; 3. Oblici profesionalne orijentacije učenika i načini njihove implementacije; 4. Načini uspješnog uključivanja svih učesnika vaspitno-obrazovnog procesa u proces profesionalne orijentacije učenika.
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici.
Uslovi za uključivanje u program	Nijesu neophodni posebni uslovi.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika 15, a maksimalni broj učesnika 30.
Trajanje programa	Trajanje programa jedan dan (8 sati)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Igra uloga; 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	1. Laptop; 2. Projektor; 3. Projektno platno; 4. Flomasteri, tabla za pisanje, panoi, olovke, krede u boji.

2.1.6. PROGRAM OBRAZOVANJA ZA UCENJE ZNAKOVNOG JEZIKA -OSNOVNI NIVO

Naziv programa	<i>Program obrazovanja za učenje Znakovnog jezika -Osnovni nivo</i>
Autori programa	Glušćević Olivera i Milica Dabić sa timom kolega iz Resursnog centra
Realizatori programa	Glušćević Olivera i Milica Dabić
Kontakt osoba	Gluscević Olivera
E-mail	oliveragluscevic@gmail.com
Broj telefona	069 332 153, 032 325 996
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobiti polaznike vjestini koriscenja jednorucnom azbukom i osnovama znakovnog jezika u funkcionalnoj komunikaciji Priblizavanje standardima visoko razvijenih društava, integracija gluvi i nagluvi osoba, djece, u društvo, senzibilizacija društva za potrebe gluvi i nagluvi osoba, usvajanje vještine komuniciranja sa korisnicima znakovnog jezika u cilju razbijanja komunikativne barijere i razumijevanja potreba ili djeteta ili roditelja koji je gluv, a ima dijete koje čuje
Sadržaji obuhvaćeni programom	Sve oblasti iz svakodnevnog života su raspoređene u dvadeset oblasti ili tema. Daktilologija, porodica i porodični odnosi, ličnost, zdravlje i medicina, rad i radni odnos, vaspitanje i obrazovanje, komunikacija i dr.
Ciljna grupa	Nastavnici razredne nastave, predmetni nastavnici i profesori, socijalni radnici, pedagozi i psiholozi, direktori i pomoćnici direktora vaspitno -obrazovnih ustanova, vaspitači kao i svi zainteresovani građani
Uslovi za uključivanje u program	Zainteresovanost polaznika i potreba za znanjem i razumijevanjem komunikacije osoba oštećenog sluha
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 6, a maksimalan broj 12 učesnika
Trajanje programa	Šest dana, 35 časova, podijeljenih u tri vikenda.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Rad je zasnovan na iskustveno-interaktivnoj komunikaciji, demonstraciji, rad u paru, rad u grupama, prezentacija na video bimu, interakcija predavac -trener-polaznik
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Adekvatan prostor opremljen savremenim tehničkim sredstvima, video bim, interaktivna tabla, kompjuter i LCd projektor, radni materijal
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivna tabla, video bim, lcd projektor, laptop, cd sa gestovima, knjiga i prateći radni materijal

2.1.7. RELACIJA KOMUNIKACIJE NATAVNIK - UČENIK I MOTIVACIJE UČENIKA“

Opšti podaci	
Naziv programa	Relacija komunikacije natavnik - učenik i motivacije učenika“
Autori programa	Vesna Četković, mr Selma Šabotić, Snežana Živković
Realizatori programa	Vesna Četković, mr Selma Šabotić, Snežana Živković
Kontakt osoba	mr Selma Šabotić
E-mail	sabotic.selma@gmail.com
Broj telefona	069 - 427 - 224
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Unapređenje znanja iz oblasti komunikacije te njihova implementacija u radu sa učenicima; • Unapređenje nastavnog procesa kroz unapređenje različitih oblika komunikacije; • Unapređenje komunikacije sa adolescentima; • Poboljšanje motivacije učenika za nastavne ali i vannastavne aktivnosti.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Značaj komunikacije za svaki vid vaspitno-obrazovnog djelovanja; 2. Komunikacija i informacija; 3. Suština i struktura pedagoške komunikacije; 4. Specifičnost komunikacije sa adolescentima; 5. Značaj komunikacije u nastavi na cjelokupan razvoj učenika; 6. Atmosfera u odjeljenju i motivacija.
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave.
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 15 do 24
Trajanje programa	16 sati (2 dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	• Metoda usmenog izlaganja; • Metoda razgovora - diskusije; • Metoda demonstracije; • Metoda prezentacije; Oblici rada: • Individualni i grupni
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnička oprema: • Interaktivni touch display monitor sa pratećim softverom;

2.1.8. SAVREMENE TEHNIKE UČENJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Savremene tehnike učenja</i>
Autori programa	mr Sava Kovačević i Aleksandra Radoman
Realizatori programa	Centar za obuku i obrazovanje
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman
E-mail	coo.montenegro@gmail.com
Broj telefona	+38267503837
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobiti nastavnike za razumijevanje savremenih metoda učenja i nastave; • Sposobnost nastavnika da osjeti • Osjetljivost za različite stilove učenja kod učenika; • Razumijevanje i vođenje usmjerenog učenja na internetu
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Efektivno i efikasno učenje • Stilovi učenja usmjereni na postignuća • Tehnologija učenja i nastave • Savremene tehnike učenja • Istraživačke metode učenja • Učenje putem mentalnih mapa • Usmjereno učenje na internetu - konektivizam
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, Nastavnici praktične nastave; Saradnici u nastavi, Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	broj učesnika u grupi od 15 do 35.
Trajanje programa	8h stručnog usavršavanja
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Program se realizuje u prostorijama škole koja je zainteresovana za program ili u prostorijama organizacije. Prostor je prostoran pogodan za izvođenje interaktivnog rada u krugu i rada u grupama, topao i svjetao sa mogućnostima rada na kompjuterima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za realizovanje programa je potreban projektor, lap top i projekciono platno.

2.1.9. ULOGA NASTAVNIKA U PREVENCIJI I BORBI PROTIV NASILJA I GOVORA MRŽNJE NA INTERNETU

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u prevenciji i borbi protiv nasilja i govora mržnje na internetu
Autori programa	Vanja Rakočević
Realizatori programa	Vanja Rakočević Sabra Decević
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	pedagog@gim-pg.edu.me
Broj telefona	069 351 680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Obuka nastavnika kako bi stekli kompetencije potrebne da efikasno prepoznaju i pruže zaštitu djeci i mladima protiv govora mržnje vršnjaka u školskom okruženju i šire, sa posebnim osvrtom na govor mržnje na internet Specifični ciljevi programa: • Podići kompetencije nastavnika da pomognu učenicima da prepoznaju i suprotstave se govoru mržnje u virtuelnom (<i>online</i>) i realnom (<i>offline</i>) svijetu koristeći postojeće mehanizme u školi i lokalnoj zajednici; • Podići nivo svijesti i unaprijediti kapacitete nastavnika da efikasno djeluju u slučajevima zloupotrebe djece i mladih putem interneta i mogućnostima kako da ih zaštite; • Motivisati nastavnike za uspostavljanje funkcionalnih partnerskih odnosa i saradnje sa učenicima i roditeljima u cilju prevencije konfliktnih situacija i pružanja pomoći u adekvatnom rješavanju postojećih problema.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Teme koje će biti obrađene tokom ove obuke su: • Ljudska prava i internet • Nasilje i zloupotreba djece i mladih na internetu • Razumjevanje govora mržnje • Kompleksnost uzroka govora mržnje i uticaj njegovih posljedica na pojedinca i društvo • Zaštita djece i mladih na internetu - servisi i procedure • Uloga timskog rada u suzbijanju govora mržnje • Škola kao važan resurs u procesu prevencije i borbe protiv govora mržnje • Uloga nastavnika u prevenciji i borbi protiv govora mržnje • Mentorska podrška učenicima pri sprovođenju preventivnih programa u školi i na socijalnim mrežama
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora

	Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola. Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata.
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 20.
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati direktnog rada, isključujući pauzu za ručak)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže prostornim kapacitetima neophodnim za održavanje programa obuke.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, TV, video, kompjuteri, kamera, flip-chart, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke.

2.1.10. VJEŠTINE VOĐENJA KARIJERE SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Vještine vođenja karijere srednjim stručnim školama</i>
Autori programa	Dr Miha Lovsin, dipl. pedagog
Realizatori programa	Realizatori programa će se odrediti nakon sprovedene obuke nastavnika
Kontakt osoba	Dr Miha Lovsin, dipl. pedagog Knežević Jelena, dipl. psiholog
E-mail	miha.lovsin@cpi.si ; jelena.knezevic@csso.gov.me
Broj telefona	00 3861 540 17 96 020 664 183, 063 205-339
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Proširiti znanja o značaju stalnog prikupljanja informacija o zahtjevima različitih zanimanja, zanimanja za koje se školuju, ili neophodnim znanjima i vještinama za dalje školovanje, kao i mogućnostima zaposlenja i prekvalifikacija; • Razviti vještine za posticanje mladih ka prepoznavanju i procjeni mogućnosti za obrazovanje, obuku i rad uključujući poznavanje relevantnih zanimanja i ustanova/institucija iz oblasti oblasti obrazovanja i usavršavanja; • Osposobiti učenike da samostalno donesu odluku o svojim budućim ciljevima u karijeri, kreiraju plan aktivnosti za postizanje karijernih ciljeva i realizuju sopstveni plan; • Da pripreme učenike za svijet rada (ovladaju tehnikama aktivnog traženja posla, pravilnog predstavljanje sebe putem CV-a, tehnikama intervju-a koje učenik treba da obavi sa poslodavcem prilikom konkurisanja za određeni posao i sl.); • Pružanje dodatne pomoći učenicima kojima je neophodna pomoć u donošenju realnijih odluka o karijeri; • Ovladati potrebnim znanjima i vještinama za uključivanje u proces karijerne orijentacije svih učesnika nastavnog procesa (učenici, roditelji, nastavnici, uprava škole, CIPS, šira zajednica); • Identifikovati i razmijeniti primjere dobre prakse.
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Istraživanje i razumijevanje sebe u kontekstu rada i obrazovanja (sposobnost samorefleksije u pogledu vještina, interesovanja, postignuća i sl u kontekstu ličnog i profesionalnog razvoja; izgradnja i održavanje pozitivne slike o sebi; pozitivna i efektivna interakcija sa drugima; promjene tokom života, procjena sopstvenih mogućnosti u odnosu na određene opcije u karijeri i na osnovu toga biranje pravaca daljeg razvoja karijere i dr). • Istraživanje i razumijevanje svijeta rada i svijeta obrazovanja (učesće u cjeloživotnom učenju koje podržava razvoj karijere; identifikovanje i efektivna upotreba informacija, značajnih za različite opcije karijere iz svijeta rada i obrazovanja; razumijevanje veza između rada i obrazovanja kroz upoznavanje radnog okruženja - posjete, praksa, volontiranje i sl).

	• Upravljanje razvojem karijere (efikasno predstavljanje sebe svim akterima u obrazovanju i na tržištu rada kod traženje posla; postavljanje ciljeva i koraka radi njihovog ostvarivanja, donošenje odluka, značajnih za podsticanje i razvoj karijere; ravnoteža između uloge zaposlenog i drugih uloga; razumijevanje različitih uloga u toku života i rada; razumijevanje procesa i upravljanje procesom izgradnje karijere; upravljanje očekivanim i neočekivanim promjenama u kontekstu rada i zapošljavanja).
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, • Nastavnici praktične nastave • Nastavnici splošnih predmeta • Direktori i pomoćnici direktora • Školski pedagozi • Školski psiholozi
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	24-25 učesnika
Trajanje programa	24 sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	obuka je interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4-5 stolica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	1 računar/ili lap top po učesniku sa mogućnošću pristupa internetu Flip chart papiri, markeri, moderscojske kartice, krep trake

2.1.11. EFIKASNA PEDAGOŠKA KOMUNIKACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Efikasna pedagoška komunikacija</i>
Autori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra
Realizatori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra
Kontakt osoba	Bokan Danijela
E-mail	dakab@t-com.me
Broj telefona	069095017
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvijanje svijesti o značaju komunikacije kao i oblicima komunikacije i odnosima saradnje kao bazične pretpostavke za uspostavljanje dobrih socijalnih odnosa u školi; Poboljšanje odnosa u školi kao zajednička odgovornost za postizanje vaspitno-obrazovnih rezultata kroz poželjne modele komunikacije
Sadržaji obuhvaćeni programom	Razvijanje svijesti o neophodnosti razvoja svih komunikacijskih kompetencija nastavnika; Razvijanje socijalnih i komunikacijskih kompetencija kroz sistemsku saradnju sa različitim partnerima;
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25 učesnika
Trajanje programa	Trajanje programa je 8 sati, tj. 1 radni dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Lap top Projektor Internet Kancelarijski pribor(flomasteri, stikeri, flip-chart papir)

2.1.12. KREATIVNO RJEŠAVANJE KONFLIKTA U UČIONICI

Opšti podaci	
Naziv programa	Kreativno rješavanje konflikta u učionici
Autori programa	Tamara Čirgić i Elvira Hadžibegović Bubanja (Forum MNE - Forum mladi i neformalna edukacija)
Realizatori programa	Forum MNE - Forum mladi i neformalna edukacija
Kontakt osoba	Elvira Hadžibegović Bubanja
E-mail	elvira.hb@forum-mne.com
Broj telefona	069 364 199; 020 602 710
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Cilj ovog programa je obuka nastavnog kadra u polju transformacije konflikta u učionici sa posebnim akcentom na istraživanje uloge nastavnika u ovom polju, ali i mehanizama uspješnog suočavanja sa ovim problemom. Specifični ciljevi programa: • usmjeravanje obrazovnog procesa ka grupnom i individualnom pristupu konfliktu (na mikro i makro nivou); • razvijanje vještina i znanja za kreativni rad sa različitostima kao i ka razumijevanju različitih percepcija i predrasuda; • pružanje podrške stručnom usavršavanju nastavnika u skladu sa prioritetima aktuelne reforme obrazovanja, a uz jaku spregu sa aktuelnim kontekstom i izazovima sa kojima adolescenti danas rastu i razvijaju se; • iniciranje osnivanja struktura koje će osigurati kvalitetan rad sa učenicima/ama u onom najosjetljivijem razvojnom periodu mladih.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Sadržaji koji su obuhvaćeni programom su: 1. Razumijevanje i prepoznavanje konflikta 2. Misli, osjećanja i reakcije u konfliktnim situacijama 3. Teorije i praktična primjena nenasilnih komunikacijskih metoda i konkretnih razvojno-usmjerenih aktivnosti u kojima učenici/e imaju centralnu ulogu 4. Funkcionalnost i funkcije konflikta 5. Kreativne metode transformacije konflikta 6. Kako raditi sa teškim temama 7. Kako raditi sa snažnim emocijama 8. Uloga percepcije u konfliktu 9. Zaštita djece i mladih - polise i procedure
Ciljna grupa	Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u osnovnim i srednjim školama, kao za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada
Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na nivou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 20.
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati direktnog rada, isključujući pauzu za ručak).
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: radionice, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Radiće se na ličnom i socijalnom razvoju svakog pojedinca/pojedinke. Osnovi principi i metode rada Foruma MNE su: • Zastupljenost teorije i prakse • Orijentacija ka procesu • Nastavnik kao sredstvo u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku • Iskustveno učenje • Razumijevanje i korišćenje kritičke analize • Mentorska podrška učesnicima, seminarski zadaci, radovi i sastavi Vrste aktivnosti Radioničarska metoda rada i tehnike prilagođene teoretskom i praktičnom učenju obuhvatiće širok spektar aktivnosti za nastavnike. Aktivnosti uvrštene u program obuke sastojeće se iz: • simultanih aktivnosti, • aktivnog učešća, • iskustvenog učenja, • studija slučaja, • igara uloga, • grupnih diskusija, • prezentacija, • rada u malim grupama i • davanja/primanja povratne informacije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Mjesto izvođenja je najpoželjnije da bude srednja škola iz koje je prijavljen najveći broj nastavnika/nastavnica.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Sala za rad, lap top, projektor, flip chart, materijali za rad (flip čart papir, markeri, post it notes, blokčiči, hemijske, itd), radni listovi koji se koriste tokom realizacije obuke.

2.1.13. PODRŠKA UČENICIMA KROZ REALIZACIJU VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI (DOPUNSKE NASTAVE, DODATNE NASTAVE, SEKCIJA)

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Podrška učenicima kroz realizaciju vannastavnih aktivnosti (dopunske nastave, dodatne nastave, sekcija)</i>
Autori programa	Lalević Aleksandra/ Bokan Danijela
Realizatori programa	Lalević Aleksandra/ Bokan Danijela
Kontakt osoba	Bokan Danijela
E-mail	dakab@t-com.me
Broj telefona	069095017
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Nastavnici bi trebalo da nauče kako da : • prošire svoja znanja o vannastavnim aktivnostima i njihovom uticaju na sveukupan razvoj učenika • rade na stvaranju pozitivne energije u komunikaciji na relaciji nastavnik-učenik • rade sa učenicima različitih mogućnosti
Sadržaji obuhvaćeni programom	• Faktori motivacije učenika i nastavnika za vannastavne aktivnosti • Jednakost i pravičnost u obrazovanju • Dopunska nastava -od planiranja do realizacije • Dodatna nastava - od planiranja do realizacije • Vannastavne aktivnosti - od planiranja do realizacija • Slobodne aktivnosti - od planiranja do realizacije
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za održavanje seminara ili veća učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Lap top Projektor Internet Kancelarijski materijal (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)

2.1.14. PROBUDIMO KREATIVNOST U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Probudimo kreativnost u nastavi stranih jezika</i>
Autori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra
Realizatori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra
Kontakt osoba	Bokan Danijela
E-mail	dakab@t-com.me
Broj telefona	069095017
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Unapređenje kompetencija nastavnika za podučavanje na kreativan način; Uvođenje inovativnih sredstava i novih obrazovnih tehnologija u nastavu stranih jezika
Sadržaji obuhvaćeni programom	Osposobljavanje nastavnika za korištenje različitih materijala u nastavi stranih jezika; Razlikovanje osnovnih stilova komunikacije; Povećanje nivoa motivacija učenika
Ciljna grupa	Nastavnici svih stranih jezika u osnovnim i srednjim školama
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Grupa 20-25 učesnika
Trajanje programa	Trajanje programa je 8 sati, tj. 1 radni dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Lap top Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)

2.1.15. RAZUMIJEVANJE ADOLESCENATA U UČIONICI- ULOGA NASTAVNIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	Razumijevanje adolescenata u učionici - uloga nastavnika
Autori programa	Tamara Čirgić i Elvira Hadžibegović-Bubanja (Forum MNE - Forum mladi i neformalna edukacija)
Realizatori programa	Forum MNE - Forum mladi i neformalna edukacija
Kontakt osoba	Elvira Hadžibegović Bubanja
E-mail	elvira.hb@forum-mne.com
Broj telefona	069 364 199; 020 602 710
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa je obuka nastavnog kadra sa akcentom na metodskom pristupu u polju uspostavljanja odnosa sa adolescentima/kinjama u obrazovnom procesu koji će im omogućiti da ostvare svoje potencijale i postignu najbolje rezultate u skladu sa njima. Specifični ciljevi programa: Putem obuke nastavnika/ca, program će pružiti podršku njihovom stručnom usavršavanju u skladu sa prioritetima aktuelne reforme obrazovanja, kao i osnivanju struktura koje će osigurati kvalitetan rad sa učenicima/ama u najosjetljivijem razvojnom periodu
Sadržaji obuhvaćeni programom	- Sadržaji obuhvaćeni programom su: Prepoznavanje važnosti i definisanje različitih uloga (odgovornosti) koje nastavnik/nastavnica ima u odnosu na adolescente u obrazovnom procesu; - Prepoznavanje metoda koje učenicima mogu pomoći tokom njihovog emocionalnog i intelektualnog razvoja, a primjenljive su u učionici; - Teorije na osnovu kojih se oblikuje, tj. koje karakterišu rad sa adolescentima/kinjama individualno i u odjeljenju kao široj sredini - Teorije i praktična primjena nenasilnih komunikacijskih metoda i konkretnih razvojno-usmjerenih aktivnosti u kojima učenici/e imaju centralnu ulogu - Sistemi vrijednosti i postojećih uvjerenja, rad na emocijama i stavovima i načini njihovog potencijalnog uticaja na izgradnju odnosa sa adolescentima u obrazovnom procesu. Mentorska podrška učesnicima, seminarski zadaci, radovi i praktični zadaci.
Ciljna grupa	Program obuke je osmišljen za nastavnike/nastavnice u osnovnim i srednjim školama koji rade sa adolescentima. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.
Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/učesnica je 15, a maksimalan broj učesnika/učesnica u jednoj grupi je 20.
Trajanje programa	Trajanje jednog programa obuke je 2 dana (moguće i vikend), ukupno 16h direktnog i efektivnog rada, isključujući pauzu za ručak.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Osnovi principi i metode rada Foruma MNE su: Zastupljenost teorije i prakse Osnovu ovog programa obuke predstavlja svojevrsna mješavina teorije i prakse, sa posebnim naglaskom na primjeni teorije u praksi. Orijentacija ka procesu Obrazovni programi Foruma MNE traže od praktičara ne samo da se posvećuje obavljanju određenih zadataka, već da se uspostavlja veza i sa načinom KAKO i svrhom ZAŠTO se zadatak obavlja. Zato su programi orijentisani na proces, u čijem je fokusu i pojedinac/ka, zajednica, ali i širi društveni kontekst. Nastavnik kao sredstvo u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku/ci Programi podučavaju da je nastavnik "sredstvo" u obrazovnom procesu. Stoga, nastavnik mora biti svjestan sebe i svoje uloge u optimalnom doprinosu razvoju u ovom slučaju kako učenika/ce, tako i odjeljeja. Neophodno je da nastavnik stalno analizira situacije i podstiče učenike/ce. Tokom programa obuke promovise se princip učenja usmjerenog na učeniku/ci kao jedan od osnovnih metoda učenja. Iskustveno učenje Ovaj program obuke stavlja u fokus korišćenje iskustava učenika/ca i nastavnika/ca kroz postupak ispitivanja i istraživanja sopstvenih vještina, stavova, i usvajanja znanja. Sličan pristup se primjenjuje u postupku uobličavanja znanja i usavršavanja vještina i načina reagovanja. Razumijevanje i korišćenje kritičke analize Usvajanje modela učenja i sticanje vještina davanja i primanja konstruktivne povratne informacije učenicima i od učenika, predstavljaju važne aspekte ovog programa obuke.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Mjesto izvođenja je najpoželjnije da bude srednja škola iz koje je prijavljen najveći broj nastavnika/nastavnica.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Sala za rad, lap top, projektor, flip chart, materijali za rad (flip chart papir, markeri, post it notes, blokčići, hemijske, itd), radni listovi koji se koriste tokom realizacije obuke.

2.1.16. SUZBIJANJE GOVORA MRŽNJE NA INTERNETU

Naziv programa	<i>Suzbijanje govora mržnje na internetu</i>
Autori programa	Elvira Hadžibegović Bubanja i Tamara Čirgić - Forum MNE (Forum mladi i neformalna edukacija)
Realizatori programa	Forum MNE (Forum mladi i neformalna edukacija)
Kontaktosoba	Elvira Hadžibegović Bubanja
E-mail	elvira.hb@forum-mne.com
Broj telefona	+ 382 69 364 199; 020 602 710
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Cilj ovoga programa je upoznati nastavnike s metodama, znanjima, vještinama da doprinose odbrani univerzalne culture ljudskih prava - suzbijanje govora mržnje na internetu - kako bi se promovisala zaštita ljudskih prava i fundamentalnih sloboda Specifični ciljevi programa: Specifični ciljevi programa su rad na: • Ličnom i profesionalnom razvoju nastavnika/nastavnica; • Postignućima i različitostima učenika/učenica; • Stvaranju uslova nastavnicima da se, u edukativnom kontekstu, bave govorom mržnje sa učenicima i uključe školske zajednice u kampanju pokreta za borbu protiv govoramržnje • Razvijanju vještina i motivacije nastavnika da propoznaju govor mržnje na internet i da postanu "internet aktivisti" za ljudska prava • Podizanju svijesti o principima ljudskih prava i promovisanju vizije Interneta koji reflektuje ove principe • Podršci edukaciji o ljudskim pravima kroz neformalne procese učenja i razvijanju kritičkog duha među učenicima • Osnježivanju onih koji su već žrtve govora mržnje na internet ili onih koji lako mogu postati žrtve • Pospješivanju empatije prema grupama ili pojedincima koji mogu biti mete govora mržnje na internetu • Na procesu prekidanja mitova i predrasuda o nekim najuobičajenijim metama govora mržnje. • Da unaprijedi učešće mladih i građanstva na internet i da upozna nastavnike sa pocesima upravljanja internetom
Sadržaji obuhvaćeni programom	Sadržaji koji će biti obuhvaćeni ovim programom: • Rasizam i diskriminacija, ljudska prava, sloboda govora, demokratija i učešće; • Privatni život i bezbjednost, internet pismenost, sajber nasilje; • Osnovni principi i vrijednosti koji treba da čine osnovu o odnosima na internetu; • Pravni balans između davanja slobode ljudima da izraze svoje mišljenje i poglede i sprečavanja istih da povrijededruge; • Zašto su neke grupe ljudi ili pojedinaca sklonije da budu mete govora mržnje na internetu?

	• Zašto neki ljudi budu uključeni u targetiranje drugih na internetu? • Kako možemo obezbijediti ljudima privatnosti privatni proctor koji je zaštićen na internetu? • Kako treba da pristupimo informacijama koje nađemo na internetu? • Kako možemo djelovati zajedno da redukujemo govor mržnje na internet?
Ciljna grupa	Ciljna grupa ovog programa obuke su nastavnici uključeni u srednje osnovno i više stručno obrazovanje. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na nivou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.
Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na nivou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika je 15, a maksimalan broj učesnika u jednoj grupi je 25.
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati). Prijedlog je da obuka bude organizovana radnim danima. Postoji mogućnost da se organizuje i vikendom u slučaju da drugačije nije moguće.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Osnovi principi i metode rada Foruma MNE su: <i>Zastupljenost teorije i prakse</i> Osnovu ovog programa obuke predstavlja svojevrsna mješavina teorije i prakse, sa posebnim naglaskom na primjeni teorije u praksi. <i>Orijentacija ka procesu</i> Obrazovni programi Foruma MNE traže od <i>praktičara</i> ne samo da se posvećuje obavljanju određenih zadataka, već da se uspostavlja veza i sa načinom KAKO i svrhom ZAŠTO se zadatak obavlja. Zato su programi orijentisani na proces, u čijem je fokusu i pojedinac, zajednica, ali i širi društveni kontekst. <i>Nastavnik kao sredstvo u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku</i> Programi podučavaju da je nastavnik "sredstvo" u obrazovnom procesu. Stoga, nastavnik mora biti svjestan sebe i svoje uloge u optimalnom doprinosu razvoju u ovom slučaju kako učenika, tako i odjeljeja. Neophodno je da nastavnik stalno analizira situacije i podstiče učenike. Tokom programa obuke promovise se princip učenja usmjerenog na učeniku kao jedan od osnovnih metoda učenja. <i>Iskustveno učenje</i> Ovaj program obuke stavlja u fokus korišćenje iskustava učenika i nastavnika kroz postupak ispitivanja i istraživanja sopstvenih

	vještina, stavova, i usvajanja znanja. Sličan pristup se primjenjuje u postupku uobličavanja znanja i usavršavanja vještina i načina reagovanja. <i>Razumijevanje i korišćenje kritičke analize</i> Usvajanje modela učenja i sticanje vještina davanja i primanja konstruktivne povratne informacije učenicima i od učenika, predstavljaju važne aspekte ovog programa obuke.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Mjesto izvođenja je najpoželjnije da bude srednja škola iz koje je prijavljen najveći broj nastavnika.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Sala za rad, laptop, projektor, flip chart, materijali za rad (flip čart papir, markeri, post it notes, blokčići, hemijske, itd.), radni listovi koji se koriste tokom realizacije obuke.

3. DRUGE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

3.1. IZRADA ELEKTRONSKE PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE U PROGRAMU EXCEL

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada elektronske pedagoške dokumentacije u programu EXCEL</i>
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Izrada jedinstvene baze podataka svih aktivnosti u školi: dnevnik rada, sveska aktiva, tabele za internu i eksternu evaluaciju, ljetopis škole, pohvale i nagrade učenika, aktivnosti stručnih timova za profesionalni razvoj i praćenje nadarenih učenika, školski izvještaji i ostali elektronski podaci škole o sumarnom uspjehu redovnih i vanrednih učenika na pojedinim klasifikacionim periodima i ispitnim rokovima. 2. Upoređivanje ostvarenih rezultata škole i aktiva na klasifikacionim periodima, po predmetima i nastavnicima, upoređivanje rezultata između predmeta, aktiva, upoređivanje rezultata po školama, regijama i sl. 3. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja jedinstvenih aplikativnih programa iz stručnih i opšteobrazovnih predmeta i podsticanje nastavnika na kvalitetniji i kreativniji rad u svojoj struci 4. Podsticanje nastavnika za samostalan i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi-tabelarne kalkulacije, automatizacija procesa i poslova sa vizuelnim upravljačkim softverom. 5. Primjena stečenih znanja nastavnika za kvalitetniju realizaciju stručnih predmeta iz područja rada elektrotehnika, ekonomija, pravo i administracija i ostalih struka, u cilju veće zainteresovanosti učenika i postizanja sveukupno boljih rezultata. 6. Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasati aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Pedagoška dokumentacija u školi • Vrste pedagoške dokumentacije • Potreba izrade jedinstvenih elektronskih obrazaca za evidentiranje svakodnevnih aktivnosti u školi • Načini izrade i čuvanje pedagoške dokumentacije u školama • Izvještaj eksternih i internih evaluatora o pedagoškoj dokumentaciji škole 2. Uvod u EXCEL program

	• Programi otvorenog koda • Pregled programa za izradu pedagoške dokumentacije • Mogućnosti EXCEL programa i njegove primjene kod izrade pedagoške dokumentacije • Pregled vrsta funkcija i dijagrama u programu koji se koriste u izradi pedagoške dokumentacije • Struktura osnovnih naredbi EXCEL programa • Rješavanje konkretnih zadataka u EXCEL programu • Prezentacija gotovih aplikacija sa osnovnim naredbama programa: uspjeh aktiva iz nastavnih predmeta i vladanja, dnevnik rada na kraju klasifikacionog perioda i sl. 3. Pregled složenih naredbi EXCEL programa • Logičke funkcije -primjena u konkretnom programu • Funkcije pretrage i reference -primjena u konkretnom programu • Matematičke i trigonometrijske funkcije- primjena u konkretnom programu • Tekstualne funkcije -primjena u konkretnom programu • Vremenske funkcije -primjena u konkretnom programu • Makroi u EXCEL programu -izrada programa za automatizaciju procesa prilagođenih korisniku-pregled projektovanih rješenja • Visual Basic u EXCEL program -izrada vizuelnih aplikacija- rješavanje konkretnih zadataka koji imaju primjenu u praksi-pregled projektovanih rješenja • Programiranje novih naredbi za obavljanje složenih operacija (FUNCTION) 4. Izrada baze podataka pedagoške dokumentacije • Izrada dnevnika rada-pregled gotovih rješenja • Izrada sveske aktiva: uspjeh učenika iz nastavnih predmeta i vladanja, uspjeh po predavačima, stepenima stručne spreme, teorijske i praktične nastave-pregled gotovih rješenja sa dijagramima • Izrada tabela za internu i eksternu evaluaciju: tabele za vrednovanje znanja učenika, DROP OUT tabele, tabele postignuća učenika, tabele za hospitovanje, tabele za izostanke i vladanje, tabele za evidentiranje postignuća učenika- pregled gotovih rješenja sa dijagramima • Izrada programa za vođenje knjiga u biblioteci • Izrada programa za uspjeh redovnih i vanrednih učenika na kraju pojedinih klasifikacionih perioda i ispitnih rokova 5. Korišćenje makroa i Visual Basic softvera u EXCEL programu za automatizaciju programiranih aktivnosti • Tabelarni pregled: radnika škole, bivših i sadašnjih učenika, nagrada, isključenih učenika po bilo kom osnovu, upisanih učenika u I razred • Tabelarni pregled dodatnih aktivnost učenika: učenički parlament, sekcije, izleti, ekskurzije • Tabelarni pregled: godišnjih i mjesečnih planova rada stručnih i opšteobrazovnih predmeta, sekcija, godišnji
--	---

	planovi rada škole, Školskog odbora, stručnih timova, aktiva i sl. Izrada programa za automatizaciju procesa koji imaju primjenu u praksi: parking servis, elektronska dopuna telefonskog računa, bankomat, automat za piće, telefonski pozivi, obračun plata, prihodi prodavnice- analiza prodaje, izlazne fakture, rezervacija smještaja u hotelima i sl. - prezentovanje gotovih rješenja 6. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova.
Ciljna grupa	- Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: elektro i mašinska grupa predmeta, mehatronika, informatika - Nastavnici stručno-teorijskih predmeta ostalih obrazovnih struka i profila - Nastavnici praktične nastave: mašinska i elektro grupa predmeta i mehatronika - Organizatori praktičnog obrazovanja - Instruktori praktičnog obrazovanja - Saradnici u nastavi
Uslovi za uključivanje u program	- Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija, programiranja i programa EXCEL. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka, izrada makroa, primjena Visual Basic u programiranju automatizovanih praktičnih rješenja. - Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih naredbi EXCEL programa sa primjenom osnovnih dijagrama bez automatizacije projektovane aplikacije.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24 sata (tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u EXCEL softveru na računaru, crtanje dijagrama prilagođenih postavljenom zadatku, pisanje složenog koda, crtanje algoritama, prezentacija rada po grupama.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa okruglim stolovima koji su prilagođeni za grupni rad.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	- Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010 ili 2016) ili su isti obezbijeđeni od strane naručilaca edukacije. - Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbjeđuje IPF.

3.2. IZRADA ELEKTRONSKIH TESTOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA ELEKTRONSKIH TESTOVA
Autori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Realizatori programa	Vladica Avramović, dipl.inž.el. Gorica Peruničić, prof.
Kontakt osoba	Vladica Avramović, dipl.inž.el.
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Omogućavanje nastavnicima da formiraju princip provjeravanja i ocjenjivanja postignuća učenika kroz nivo ostvarenja ishoda učenja modularnih nastavnih planova i programa, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa 2. Upoznavanje nastavnika sa metodologijom ocjenjivanja u stručnim školama, u dijelu izrade testova i njihovog vrednovanja 3. Osposobljavanje nastavnika svih struka za izradu elektronskih testova u različitim programima i njihova primjena u lokalnoj i globalnoj mreži 4. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija 5. Osposobljavanje nastavnika za izradu ONLINE testova kroz izradu baza podataka
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Metodologija ocjenjivanja u stručnim školama • Vrste testova u procjeni ishoda učenja, testovi znanja • Tipovi pitanja u testovima • Vrste zadataka u testovima, specijalni tipovi zadataka • Prednosti i nedostaci „papirnih” testova • Prednosti i nedostaci elektronskih testova 2. Programi za izradu elektronskih testova • Pregled standardnih programa za izradu elektronskih testova: WORD, EXCEL i HTML • Primjer testova u standardnim programima • Pregled novijih programa za izradu ONLINE testova: QUIZ FABER, HOT POTATOES-izgled virtualnog edukativnog okruženja • Kreiranje učeničkih i administratorskih naloga, lokalno i globalno upravljanje 3. QUIZ FABER softver za izradu elektronskih testova znanja • Instalacija softvera • Radno okruženje programa-podešavanje • Izrada multimedijalnog testa • Podešavanje vrednovanja i ocjenjivanje rezultata testa od strane programa • Eksportovanje testa u HTML i WML-podrška za CHARSET • Podešavanje HTML radnog okruženja • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru 4. HOT POTATOES softver za izradu elektronskih ONLINE testova znanja

	• Instalacija programa • Radno okruženje i podešavanje programa • Pregled pomoćnih programa softvera: JQuiz, JMatch, JMix, JCross, JCloze • Masher softver za spajanje • Kreiranje WEB stranice testa i njeno postavljanje na server • Kreiranje testa na HD i njegovo izvršenje u LAN mreži bez Internet konekcije • Podešavanje programa- bodovanje testa-ocjenjivanje • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru 5. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova.
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: elektro i mašinska grupa predmeta (pogotovo oni koji predaju module sa laboratorijskim vježbama i praktičnom nastavom), mehatronika, informatika i drugi predmeti tehničkih obrazovnih profila • Nastavnici praktične nastave: mašinska i elektro grupa predmeta i mehatronika • Organizatori praktičnog obrazovanja • Instruktori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi • Nastavnici opšteobrazovnih predmeta
Uslovi za uključivanje u program	• Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz Informacionih tehnologija, Office paketa i programa iz svoje struke. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih testova sa manjim brojem tipskih pitanja i zadataka kroz korišćenje standardnih Office programa.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24 sata (tri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, instalacija programa, izrada testa u instaliranom softveru na računaru, prezentacija rada po grupama, grupni rad.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Brza Internet konekcija • Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručilaca edukacije. • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja(projector, projekciono platno, prenosni računar za trenere, softveri za izradu elektronskih ONLINE testova) obezbijeđuje IPF.

3.3. IZRADA MULTIMEDIJALNOG PRIRUČNIKA ZA NASTAVU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Aleksandrina Vujačić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Aleksandrina Vujačić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 52 321 493
Informacije o programu	
Ciljevi programa	1. Standardizovanje nastave po pojedinim predmetima u ustanovama vaspitanja i obrazovanja Crne Gore kroz izradu i korišćenje univerzalnih priprema za časove u formi programiranih-multimedijalnih priručnika 2. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja personalizovanog programiranog-multimedijalnog priručnika, univerzalnog tipa; 3. Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave; 4. Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom standardnih i specifičnih softverskih alata; 5. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u cilju što kvalitetnijeg izvođenja nastavnih sadržaja; 6. Podsticanje postupka standardizovanja testova, pismenih zadataka, priručnika, laboratorijskih vježbi i sl. uz ostavljanje dovoljno prostora nastavniku za promjene koje predstavljaju njegov lični pečat času i konkretnom nastavnom sadržaju; 7. Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; 8. Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika iz stručnih, ali i iz svih drugih predmeta u toku školovanja;
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Uvod u multimediju • Pojam, karakteristike i klasifikacija elektronskih multimedijalnih sadržaja • Izvori multimedijalnih sadržaja: edukativni CD-DVD, baze znanja, elektronski testovi • Multimedija, hipermedija i računarska grafika kao pokretači aktivnog učenja • Zvuk, video, govor, slike, animacije i tekst 2. Kreiranje multimedijalnih nastavnih materijala i njihovo dodavanje u elektronski priručnik • OFFICE paket • Izrada animacija, obrada slike, govora i zvuka u jednostavnim računarskim programima 3. Izrada programiranih sadržaja

	• Presentacija gotovog udžbenika iz predmeta „Elektronika“ za elektrotehničku struku • Tehnike dizajniranja udžbenika • Tehnike dizajniranja elektronskih testova • Tehnike ažuriranja udžbenika 4. Presentacija završnih radova polaznika
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: nastavnici bez obzira na struku • Nastavnici praktične nastave: nastavnici bez obzira na struku • Stručni saradnici psiholog, pedagog, ICT koordinator
Uslovi za uključivanje u program	Poželjno je da polaznici obuke posjeduju elementarna informatička znanja (kreiranje, imenovanje, čuvanje, ažuriranje, otvaranje i zatvaranje dokumenata i foldera)
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	32 sata (četiri dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa- teorijska podloga, demonstracija, diskusija, individualni rad, timski rad na projektu „Personalizovani multimedijalni priručnik“
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija opremljena potrebnim mobilijarom (stolice, stolovi), na neograničenom vremenskom raspolaganju u rasponu od 4 dana.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	• Učesnici programa donose svoje pokretne računare sa instaliranim paketom Office i Windows media player, ili su isti obezbijeđeni od strane ustanove koja naručuje edukaciju • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu softvera), uključujući i softvere (Visual Basic 2008, Dev C++, SQL, Movie Maker, Corel Draw 12, Sound Forge 8.0, Photoshop 7.0, Sony Vegas 8.0, Flash, Xara, HuperSnap, Fireworks 2004, Diagram Designer, Circuit Maker 2000, Electronics Workbench, Tina8 Industrial, Logo Soft 6.1 i 7.0, Circuit Wizard), obezbeđuje IPF.

3.4. KREIRANJE ELEKTRONSKIH TESTOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	Kreiranje elektronskih testova
Autori programa	Marija Žeželj
Realizatori programa	Marija Žeželj, Violeta Rašković, Danka Markuš
Kontakt osoba	Marija Žeželj
E-mail	zezeljmarija@gmail.com
Broj telefona	067/312-367
Informacije o programu	
Ciljevi programa	• Osposobljavanje polaznika za kreiranje testova korišćenjem alata Hot Potatoes i Moodle platforme. • Podsticanje primjene informacionih tehnologija u kreiranju nastavnog sadržaja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Hot Potatoes - instalacija programa i upoznavanje sa programskim okruženjem. 2. Hot Potatoes - izrada testova. 3. Kreiranje baze pitanja na Moodle platformi i dodavanje pitanja u test. 4. Moodle i Hot Potatoes testovi (spajanje Hot Potatoes testova u Moodle platformu).
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, Nastavnici praktične nastave
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 5 do 14 učesnika
Trajanje programa	16 sati (2 dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada (rad na interaktivnoj tabli, rad na računarima)
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Računari sa pratećim softverom Pristup WWW mrežama

3.5. OBUKA NASTAVNIKA ZA ORGANIZACIJU VOLONTERSKIH PROGRAMA I SADRŽAJA U SREDNJOJ ŠKOLI

Opšti podaci	
Naziv programa	Obuka nastavnika za organizaciju volonterskih programa i sadržaja u srednjoj školi
Autori programa	Igor Milošević, Aleksandra Gligorović, Vanja Rakočević
Realizatori programa	Igor Milošević, Aleksandra Gligorović, Vanja Rakočević
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	pedagog@gim-pg.edu.me
Broj telefona	069 351 680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Kreirati okruženje u okviru škole koje će omogućiti podsticanje djece i mladih na volonterske aktivnosti kroz osposobljavanje nastavnika za osmišljavanje, realizaciju i pružanje podrške volonterskim programima i sadržajima • Povećanje nivoa znanja nastavnog kadra o volonterizmu; • Razvoj kompetencija nastavnika za osposobljavanje i motivisanje mladih za planiranje i raealizaciju različitih volonterskih aktivnosti; • Sticanje vještina za pružanje podrške u radu volonterskih klubova i servisa; • Promocija i afirmacija koncepta volonterizma.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Teme koje će biti obrađene tokom ove obuke su: • Volonterizam (pojam, koncept i vrijednosti, koristi, principi, vrste volonterskog rada i tipovi volontera/ki) • Volonterizam i njegova važnost u procesu obrazovanja djece i mladih • Školsko volontiranje i vaspitanje za razvoj volonterizma • Razvoj programa i sadržaja školskog volontiranja (planiranje i promocija aktivnosti; motivisanje, selekcija i uključivanje učenika; vrednovanje i nagrađivanje učenika, evaluacija uspješnosti volonterskih akcija) • Uloga školskih koordinatora kao organizatora volontiranja učenika - vođenje, usmjeravanje, praćenje i podrška volonterskih aktivnosti • Normativno-pravni okvir za razvoj volonterizma (međunarodni i nacionalni pravni akti) • Unapređenje socijalnih kompetencija nastavnika (timski rad, rješavanje konflikata, interpersonalni odnosi i komunikacione sposobnosti, sposobnosti za život u društvenoj zajednici).
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola. Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata.

Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati efektivnog rada)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže prostornim kapacitetima neophodnim za održavanje programa obuke.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, TV, video, kompjuteri, kamera, flip-chart, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke.

3.6. OCJENJIVANJE UČENIKA U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	OCJENJIVANJE UČENIKA U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU
Autori programa	Irena Bogićević, Toni Koletić
Realizatori programa	Irena Bogićević, Toni Koletić
Kontakt osoba	Irena Bogićević
E-mail	irenabogicevic@ymail.com
Broj telefona	069/217-745 Broj faksa: 020/640-408
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Informisanje o osnovnom konceptu ocjenjivanja kroz nastavno-ciljni kurikulum i mehanizama za procjenjivanje postignuća; ukazivanja na specifičnosti procjenjivanja i posmatranja djece sa smetnjama u razvoju; prepoznavanje ključnih komponenata koje se procjenjuju, način praćenja postignuća, način definisanja očekivanih postignuća (IROP).
Sadržaji obuhvaćeni programom	- Pojam i značaj ocjenjivanja - vrste ocjenjivanja - osnovni principi na kojima se zasniva aktivnost koju čini proces ocjenjivanja - faktori koji utiču na ocjenjivanje - Načini praćenja postignuća i način definisanja očekivanih postignuća (IROP) djece sa smetnjama u razvoju - Preporuke pri ocjenjivanju učenika sa smetnjama u razvoju i razmjena iskustva - Uloga i značaj Resursnog centra kao vida podrške inkluzivnom obrazovanju
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih predmeta, stručno-teorijskih, praktične nastave. Stručni saradnici
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tenička oprema (projektor).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.

3.7. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM I MATERIJALNIM RESURSIMA ŠKOLE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Upravljanje finansijskim i materijalnim resursima škole</i>
Autori programa	Veljko Botica
Realizatori programa	Veljko Botica
Kontakt osoba	Veljko Botica
E-mail	pomorskakotor@t-com.me
Broj telefona	069 012 122
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Da rukovodioci ustanova i drugi zaposleni unaprijede znanja iz oblasti: budžetskog planiranja, zakonskih obaveza u oblasti finansijskog i računovodstvenog poslovanja škole i javnih nabavki, finansijskog planiranja i razvojne politike na održivim finansijama
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Budžetsko finansiranje obrazovanja, raspolaganje budžetskim sredstvima; zakonske obaveze u oblasti finansijskog i računovodstvenog poslovanja škole i javne nabavke. 2. Analiza resursa škole - planiranje na bazi podataka, realizacija i evaluacija. 3. Finansijsko planiranje 4. Rukovođenje ljudskim i materijalnim resursima u funkciji stvaranja i raspolaganja finansijskim resursima u razvojnom pravcu 5. Proširivanje oblasti rada u funkciju stvaranja novih finansijskih izvora i kreiranje odnosa uštede, kao osnove za unapređivanje kvaliteta rada, razvoj ljudskih resursa i materijalnih uslova za unapređivanje nastave 6. Održivost finansijskog razvoja 7. Finansijsko izvještavanje 8. Direktor kao menadžer
Ciljna grupa	• Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava,
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, lap-top

3.8. CLASSMARKER -ONLINE SOFTVER ZA TESTIRANJE (EFIKASNO RJEŠENJE ZA KREIRANJE ONLINE TESOVA, KVIZOVA I UPITNIKA)

Opšti podaci	
Naziv programa	ClassMarker -online softver za testiranje (efikasno rješenje za kreiranje online tesova, kvizova i upitnika)
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj digitalnih vještina nastavnika, veća primjena ICT-a u redovni nastavni proces, interaktivniji rad sa učenicima, inovativni pristup provjeri znanja učenika kroz niz testova, kvizova i upitnika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	ClassMarker -online softver za testiranje - program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuću aplikaciju. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod. Registracija administratora: • Da kandidat razumije čemu služi ClassMarker - online softver za testiranje. • Izvrši registraciju na veb softveru. • Upozna se sa izgledom softvera. • Razumije značaj zaštite podataka. Kreiranje baze pitanja (Questions): • Započinje kreiranje baze pitanja (Questions bank); • Vrš izbor tipa pitanja (Multiple Choice, Multiple Response, True/False, Free Text, Grammar, Essay); • Formira i uređuje pitanja; • Unosi broj bodova koji se odnose na pitanja u zavisnosti od težine; • Vrš izmjene u već formiranim pitanjima i čuva izmjene; • Kreiranje testova i grupa: • Kreira testove iste težine; • Ubacuje pitanja unutar testova brzom pretragom po tipu; • Vrš izmjene u već kreiranim testovima; • Briše testove; • Kreira grupe; • Dodaje članove (members) grupama; • Dodjeljuje pasworde i username članovima grupe; • Određuje (podešava) datum izrade, vrijeme početka i završetka testa, prikaz bodova i druga podešavanja. • Dodjeljuje testove grupama: • Dodjeljuje kreirane testove grupama; • Vrš izmjene dodijeljenih testova grupama, tj. vrši promjenu testa određenim grupama.

Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 6 školskih časova i to 6 časova dnevno.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, GoogleChrome ili Mozilla Firefox).